

Utkast til
partiprogram for AKP
mai 2000.

Leserveiledning.

Programforslaget du nå har foran deg er et førsteutkast. Programkomiteen har diskutert hovedtrekka i utkastet. Den har ikke tatt standpunkt til alle formuleringene i teksten, som er skrevet av enkeltpersoner i komiteen og står for deres regning. Noen saker er det uenigheter i komiteen om. Komitemedlemmene er ikke bundet opp av teksten her. De står like fritt til å komme med innlegg og endringsforslag som andre.

Målet er å komme fram til et program som kan fungere som en aktuell politisk pamflett fra AKP og samtidig klarlegge de generelle prinsippene i vår politikk, strategi og taktikk. I programkomiteen er det ulike oppfatninger om hva dette skal bety i praksis, både om hvor omfattende programmet skal være og om strukturen på programmet. (For eksempel er det uenighet om det skal bygges opp slik det er gjort her, med å skissere målet, kommunismen, i starten, eller om det skal bygges opp "kronologisk" med først å ta for seg kapitalismen og ende opp med kommunismen til slutt)

Vi har i dette utkastet jobbet ut i fra de pålegga siste landsmøte ga den videre programbehandlinga; at vi skulle "ta utgangspunkt i den politikken vi har utvikla". Det har vi tolka som at vi i starten skulle synliggjøre de programmatisk hovedstandpunktene vi i dag har. Samtidig har vi holdt det åpent om vi skal ende opp i et "kortprogram" (om ikke så "kort" som det som ble lagt fram foran siste landsmøte) eller et program av noenlunde samme formen som det nåværende. Dette har vi forsøkt å tilrettelegge ved å lage programmet i tre "nivåer".

-nivå 1: kapittelinndelinga

-nivå 2: programtekst som i hovedsak er standpunkter og grunnleggende analyser (skrevet med 14-punktters skrift), som kanskje kan utvikles til et mer kortfatta standpunktprogram.

-nivå 3: mer utfyllende analyser og noe beskrivelse som begrunner standpunktene (skrevet med 12-punktters skrift og nummerert med tre siffer). Hvor mye som er tatt med i nivå 3 varierer, også ut i fra ulike syn på hvor mye programmet skal ha med av det noen av oss kaller "studiesirkel-stoff"

Med disse utgangspunkta er derfor det utkastet dere har her temmelig omfattende. Det forsterkes også av at ikke alle delene er like gjennomarbeida. Noen steder, spesielt i kapitel 3 og 4, er tekstene fra det nåværende programmet tatt med i sin fulle lengde, da vi ikke har rukket å behandle disse områdene nok til å lage nye tekster. Vi overlater til prosessen videre å fjerne direkte overlappinger og "stramme inn" teksten, og ikke minst: få inn ting som helt sikkert mangler i dette førsteutkastet.

For å gjøre det enklere å se hva som er direkte tatt fra den nåværende programteksten, er denne markert med *kursiv* skrift.

Sentralstyret, ved arbeidsutvalget, har bestemt at første fase i partibehandlinga skal foregå fram til ut på høsten 2000. Forslaget legges samtidig også ut til offentlig debatt. Vi håper dette utkastet både kan gi startskuddet for en livlig debatt om det politiske innholdet og avklare hva slags form utkastet som skal ligge til grunn for landsmøtebehandlinga skal ha.

Oslo, mai 2000

Programkomiteen

Forord

Det tjuelførste århundret bærer i seg enorme muligheter for menneskelig frigjøring og til å skape en samfunnsorganisering med et harmonisk samspill mellom mennesket og naturen.

Samtidig kan vi også stå overfor barbari og ødeleggelse i et omfang verden aldri har sett til nå, både i form av kriger og fascistisk undertrykking og menneskeskapt naturkatastrofer.

Den teknologiske revolusjonen vi nå er på full fart inn i, skaper raskere omveltninger enn sine forgjengere og får økonomiske og politiske følger vi bare aner konturene av.

Det er klassekampen og andre former for antikapitalistisk kamp som vil avgjøre om frihets-scenarioet vil vinne fram framfor barbariet. I en periode hvor den kommunistiske samfunnsorganiseringa nå muliggjøres materielt sett, vil den bevisste kommunistiske organiseringa være avgjørende for å kunne utnytte mulighetene som skapes. Dette programmet legger fram AKPs visjoner om det kommunistiske samfunnet, strategien for å nå dit og hva slags rolle et kommunistparti i Norge vil ha i denne prosessen.

Det tjuende århundret gikk ut med en tilsynelatende triumf for kapitalismen. Hundreåret ebba ut med en borgerlig offensiv, både økonomisk, politisk og ideologisk. Samtidig varsla dette hundreåret undergangen for den kapitalistiske samfunnsforma.

De sosialistiske revolusjonene i første halvdel av hundreåret, sammen med den omfattende antikoloniale frigjøringskampen de første tiårene etter den 2.verdenskrigen, førte rundt en tredel av menneskeheten for ei tid ut av det politiske og ideologiske grepet til kapitalismen. Det pressa fram konsesjoner også i de imperialistiske landa, både politisk og økonomisk, og la grunnlaget for klassesamarbeidet og reformismen. I bytte for økonomiske gevinster og visse band på den kapitalistiske utbyttinga i de imperialistiske landa, forlot sosialdemokratiet den revolusjonære veien og støtta opp om en fortsatt grell utplyndring av det som er kalt «den tredje verden» eller «Sør».

Kapitalismens fortsatte utviklingsmuligheter og, ikke minst, maktmidlene den har til rådighet, sammen med de sosialistiske samfunnas svakheter og feil, lå til grunn for at de sosialistiske revolusjonene det tjuende hundreåret brakte oss brøt sammen. De klarte ikke å bryte ned kapitalismens verdensherredøme og bygge opp alternativet; det kommunistiske verdenssystemet. Vyene om «En ny økonomisk verdensorden», som ble lansert i kjølvannet av avkoloniseringa, sprakk. I stedet fikk vi en voksende polarisering «Nord-Sør» og økte skiller mellom fattig og rik i stort sett alle land i verden.

Sjøl om den første bølga med sosialistiske revolusjoner ikke førte fram, bygges det i dag opp et utvida grunnlag for antikapitalisme og antiimperialisme. De viktigste trekkene er at den antikapitalistiske bevegelsen nå er mer sammensatt og mangfoldig en før, samtidig som arbeiderklassen på globalt plan nå er større enn noen sinne og er i ferd med å bli en flertallsklasse.

Den kapitalistiske samfunnsforma trues også av motsetningene i sjølve den kapitalistiske økonomien. Produksjonen for profitt skaper konflikter enkeltkapitalistene i mellom og mellom de kapitalistiske statene. Det tjuende århundret viste hvilke ødeleggelser dette i sin ytterste konsekvens kan få, gjennom de imperialistiske verdenskrigene. Ved inngangen til det nye hundreåret er verdenskapitalismen dominert av ei supermakt, USA. Men, strevet for å konsolidere en «ny verdensorden» på dette maktgrunnlaget, har allerede vist seg å føre til en ny økning av antall konflikter og kriger og en voksende mistillit til systemet. Denne mistilliten og framveksten av nye konflikter blir styrka av den miseren invasjonen av rå markedskapitalisme har skapt i de landene som før praktiserte en form for planøkonomi i den Sovjet-dominerte leiren.

Disse trekka ved verdenskapitalismen legger grunnlaget både for en nasjonalsjåvinistisk bølge, som vi allerede ser skremmende utslag av mange steder, og en antiimperialistisk fredsbevegelse som vi også ser kimene til i enkelte land og på globalt plan.

Men det som først og fremst truer videreføringa av kapitalismen, er at den teknologiske utviklinga er i ferd med å undergrave sjølve systemet med produksjon for profitt. Verdien på enkelte varer «går mot null» etter hvert som produktiviteten øker. Bytteverdi-produksjonen for å skape det materielle grunnlaget for det menneskelige livet stanger hodet i veggen og spekulasjonsøkonomi, korrupsjon og reint ran av verdier tar over. Alt i dag er volumet på kapitaltransaksjoner per. dag over 50 ganger varehandelen. Kapitalen blir mer og mer ei allmenn ødeleggingssmakt som tyner og dreper menneska og naturen rundt den. Polariseringa mellom et lite mindretall som nyter godt av systemet og det store flertallet tiltar år for år. Ved århundreskiftet levde hvert annet barn i New York, i kapitalismens høyborg, under fattigdomsgrensa, mens USAs økonomi var i det 9.året med økonomisk oppgang, målt i BNP. Det er ikke nødt til å være sånn. De materielle forutsetningene for en kommunistisk samfunnsorganisering modner nå foran øynene våre. Det er ikke slik at kapitalismen er «slutten på historia», som det ble forkynt ved starten av 1990-tallet.

Men de som tjener på kapitalismen vil ikke gi fra seg fordelene og makta frivillig. Inngangen til det tjudeførste århundret varslar uro, undertrykking og motstand. Det er menneska sjøl som må skape den framtida vi skal ha, på det materielle grunnlaget vi også har skapt. Og det er den historiske oppgava til arbeiderklassen og dens allierte å erstatte kapitalismen med kommunismen.

Det kommunistiske partiet er et nødvendig redskap for arbeiderklassen og den revolusjonære enhetsfronten i denne kampen, for å mestre de politisk og organisatoriske oppgavene som blir stilt på dagsorden.

Kap 1: Målet: Et kommunistisk verdenssamfunn.

1.1. ^{Slutta} Sultan på klassesamfunna.

Menneska har levd på jorda i flere hundre tusen år, mens klassesamfunn og klasseundertrykking bare har eksistert i noen tusen år. Kommunismen vil være resultatet av klassekampen og av at de materielle betingelsene har sprengt rammene for at en klasse kan holde produksjonen av varer i gang på et grunnlag som samler opp rikdommen hos den.

1.1.1. Det var utviklinga av jordbruk, handverk og nye produktivkrefter som skapte det

materielle grunnlaget for privateiendommen, skillet mellom åndsarbeid og kroppsarbeid, en stadig sterkere kjønnsbestemt arbeidsdeling og skapte staten som redskap for en herskende klasse. Fra da av har historia vært en historie om klassekamp.

1.1.2. I den samme prosessen vokste kvinneundertrykkinga fram. Familien - i ulike former - ble den institusjonen som ga menn makt over både eiendom, kvinner og barn.

1.1.3. Gjennom sin historie har menneskene kjempet mot naturkrefter og utnyttet naturressurser, utviklet redskaper, skapt ny teknikk og moderne vitenskap. Undertrykte klasser har styrtet herskerne, knust foreldete produksjonsmåter og bygd nye samfunnssystemer. Utviklinga av produktivkreftene og det arbeidende folkets opprør er historias drivkraft.

1.2. Private eiendomsretten oppheva.

Under kommunismen er klassene avskaffa og den private eiendomsretten til naturressurser og produksjonsmidler er oppheva.

1.2.1. Menneskers utbytting av andre mennesker gjennom lønnsarbeidet vil være slutt og den tvungne arbeidsdelinga vil være oppheva.

1.2.2. På grunn av det høyt utvikla nivået av produktivkreftene, vil nødvendig samfunnsmessig arbeidstid bli ivaretatt uten noen arbeidstvung, på en frivillig basis. Motivene for å samle seg «gods og gull» vil være borte. Pengene vil være borte, da bytteverdiproduksjonen vil være opphørt. "Fra enhver etter evne, til enhver etter behov" vil være mottoet til dette samfunnet.

1.3. Ingen statsmakt bak samfunnsorganiseringa.

Det fins ikke lenger noen stat som redskap for en herskende klasse. Den nødvendige distribusjon av bruksverdier og tjenester og andre aktiviteter som menneskeheten nyter godt av og som sikrer et harmonisk samspill mellom menneskene og naturen ellers, ordnes gjennom andre former for samfunnsorganisering.

1.3.1. Under kommunismen, vil utfordringene bestå i andre ting enn å sikre enkeltindividene mest mulig materielle goder, da det ikke lenger vil være noen knapphet på disse. Det materielle grunnlaget for motsetningen mellom å oppfylle de personlige og de sosiale behovene vil derfor være borte. Individene finner da sin frihet uten å trampe på andres frihet, i "en sammenslutning hvor den frie utviklinga av hver enkelt er betingelsen for alles frie utvikling" (Det Kommunistiske Manifestet, siste setning i kapitel 2, side 70 i Røde Fane-oversettelsen 1998).

1.3.2. Skillet mellom styrende og styrte er oppheva. Partier og andre organisasjoner som skal ivareta særinteresser vil forsvinne. Det gjelder også det kommunistiske partiet.

1.4. Hele, frie mennesker.

Menneskene blir hele mennesker, som fritt kan utvikle alle sine sider, og få dekket både sine sosiale og personlige behov.

1.4.1. Den tida som går med til nødvendig arbeid for å skaffe det som menneska treng materielt sett for å leve, blir svært kort. Innenfor det universelle kollektivet kan menneska utvikle den fulle individualiteten sin og utfolde alle de skapende og nytende kreftene sine.

1.4.2. Siden den materielle fremmedgjøringa er avskaffa, vil det også være mulig å oppheve

de samfunnsskapt biologiske og psykiske motsetningene hos mennesket og fjerne flere av de samfunnsbetinga sjukdommene som kapitalismen har skapt.

1.5. Ikke statisk samfunn. Klassesamfunnas undertrykkingsforhold opphører, men ikke alle motsetningsforhold.

Under kommunismen vil en rekke av de motsigelser som finnes i dag være borte, som gjør at menneskeheten kan gå over i en sivilisert fase uten innbyrdes kriger og ødeleggelser av produktivkrefter og natur. Men det vil langt fra være noe statisk samfunn uten motsigelser og spenning. Sjøl om de materielle forutsetningene er der, vil heller ikke *alle* former for undertrykking vi kjenner i dag forsvinne av seg sjøl, uten aktive, bevisste, samfunnsmessige tiltak. Også nye motsigelser vil dukke opp, som resultat av nye forhold og utvikling vi i dag ikke kan se konturene av. Motsigelsen mellom gammelt og nytt vil være der. Det vil være umulig i dag å si i detalj hvordan dette samfunnet vil arte seg, men noen viktige forskjeller fra det kapitalistiske stadiet vi lever under i dag vil være:

1.5.1. Kvinneundertrykkinga vil være avskaffa og det vil ikke være noen forskjell på den samfunnsmessige stillinga kvinner og menn har.

1.5.2. Familien som økonomisk enhet vil være oppløst. Parforhold og fellesskap mellom foreldre og barn og andre slektninger vil ikke lengre være bestemt av økonomiske forhold., men være basert på kjærlighet og frivillig sosial omsorg. Diskrimineringa av homofile vil være slutt.

1.5.3. Rasismen og andre former for diskriminering på grunnlag av biologiske særtrekk vil være borte.

1.5.4. Det vil ikke lenger være et økonomisk eller kulturelt utbyttings- og undertrykkingsforholdet mellom sentrum og periferi, verken på det lokale, regionale eller globale planet.

1.5.5. Det vil ikke lengre være et skille mellom håndens og åndens arbeidere når det gjelder innflytelse og prestisje i samfunnet.

1.5.6. Nasjonene vil være borte. Fellesskap og samvirke vil ikke først og fremst være avhengig av felles geografi, særskilt språk eller økonomisk aktivitet knytta til et bestemt område eller folkegruppe. Kommunismen vil være et verdenssystem. Det betyr ikke at det vil være en "verdensregjering" eller at alle snakker samme språk. Det vil fortsatt være kulturelt betinga forskjeller og egenarter og i stor grad lokal sjølstendighet i organiseringa av dagliglivet. Men forholdet mellom individene og de enkelte lokale formene for fellesorganisering vil være basert på felles normer og overenskomster om samfunnsmessig adferd.

1.6. I samspill med naturen.

Under kommunismen vil de materielle basisbehovene være tilfredsstilt på grunn av de høyt utvikla produktivkreftene. Men menneskene må ta hensyn til at det *er* en motsigelse mellom menneskets aktivitet og de økologiske prosessene som også vil virke under kommunismen. Menneskene vil imidlertid være seg bevisst at de er en del av naturen og skaper et samfunn som tar hensyn til naturens lover, i den grad de evner dette.

Men, sjøl om menneskeskapt naturkatastrofer elimineres, vil bråe naturbetinga skifte i livsbetingelsene kunne komme til å få store følger, også slik at den

kommunistiske samfunnsorganiseringa kan gå tapt og klassesamfunna gjenoppstår.

1.6.1. Hva som vil være "overflodsbehov" under kommunismen, vil være påverka av at den private eiendomsretten er avskaffa og økt innsikt i hva som tjener den enkelte og fellesskapet best. Avkall på ting vi i dag oppfatter som attraktive vil derfor ikke nødvendigvis bli oppfatta som innskrenkninger i behov og individuelle friheter. Dette er en følge av at kommunismen er en frivillig sosial sammenslutning, hvor menneskene er seg bevisst forholdet mellom «frihetens og nødvendighetens rike». Rovdrifta på naturen skapt av kapitalens behov for akkumulasjon og de fremmedgjorte menneskelige behovene dette skaper er ikke lenger det som styrer forholdet menneske-naturen.

Kap 2: Kapitalismen: svanger med krig og ødeleggelser – og kommunismen!

2.1 Kapitalistisk rikdom - og fattigdom.

Kapitalismen har revolusjonert og utvikla produksjonsmidlene i et tempo som langt overgår det vi har sett i de tidlige samfunnsformene; føydalismen og slavesamfunnet. Det har utvikla vareproduksjonen slik at mengden av varer som skapes i dag, overgår det som menneskeheten behøver for å tilfredsstille sine materielle behov.

Det finns fortsatt områder med føydale- og stammebaserte produksjonsforhold. Den økonomiske sektoren knytta til husholdet er også svært stor; i et land som Norge "verdt" ca en tredel av BNP målt i forhold til arbeidstid i 1990. Men imperialismen, som kapitalismen i denne fasen kalles, har for første gang i menneskehistoria skapt et verdensomspennende økonomisk og politisk system som legger premissene for all økonomisk virksomhet.

Samtidig har den enorme rikdommen som kapitalismen har skapt, ført til at flere og flere mennesker har mista livsgrunnlaget sitt og er ført ut i fattigdom og elendighet. Aldri har polariseringa mellom rik og fattig vært så skarp og utbredt. Ekspansjonen av kapitalismen til alle verdens hjørner har ført til ødeleggende kriger og rivalisering mellom de ledende imperialistmaktene. Naturen plyndres uten hensyn til dens bærevne, noe som vil kunne slå tilbake på menneskeheten med ødeleggende kraft om det ikke stanses.

2.1.1. Den industrielle revolusjonen og kolonialismen var grunnlaget for kapitalismens gjennombrudd og storhetstid. Framveksten av kapitalismen i Europa er historisk knyttet sammen med ei hensynsløs internasjonal utbytting og plyndring av andre verdensdeler. Rassistisk ideologi og nasjonal undertrykking ble samtidig et vilkår for denne ekspansjonen.

2.1.2. Fra skiftet mellom det nittende og tjuende hundreåret gikk kapitalismen over i den imperialistiske epoken. De store kapitalistiske selskapene ble internasjonale konserner. I tillegg til vareeksporten kom eksporten av kapital. Finanskapitalen fikk en dominerende stilling. De imperialistiske maktene hadde delt opp hele verden mellom seg og de store

multinasjonale selskapene kontrollerte store deler av verdenshandelen, råvaretilgangen og prisfastsettelsen.

2.1.3. I store deler av verden har koloniseringa tatt råderetten over naturgrunnlag og rikdommer fra den opprinnelige befolkninga, og mange steder redusert den til et mindretall i sitt eget land. Mange er hardt undertrykt og hele folkegrupper er truet med utslettelse. Imperialismen fører derfor til hungerkatastrofe. Hvert år dør titalls millioner av sult og underernæring på grunn av dette systemet. Ved tusenårskiftet regnet FN med 1.2 milliard mennesker som levde under fattigdomsgrensa, uten å få tilfredsstilt minimumsbehov for mat, klær og bolig. I mange land vokser barnedødeligheten på ny.

2.1.4. Under kapitalismen kontrollerer borgerskapet naturressurser, råstoffer og fabrikker, kredittinstitusjoner, transport og handel. Arbeiderklassen er nødt til å selge arbeidskrafta si som vare på et marked. Det som skapes ut over verdien av lønn og sosiale goder, merverdien, er kilden til kapitaleiernes profitt. Lønnsslaveriet og utbyttinga er derfor et grunnleggende trekk ved den kapitalistiske produksjonsmåten.

2.1.5. Utbyttinga skjer også gjennom at kapitalen har underlagt seg andre produksjonsformer og raner til seg verdier som skapes i disse sektorene. Den kapitalistiske produksjonen snylter i tillegg på den svære mengden ubetalt arbeid som særlig utføres av kvinner over hele verden for å dekke menneskenes behov. Kapitalismen garanterer ingen rett til arbeid og lønn. Massearbeidsløshet er et strukturtrekk ved systemet.

2.1.6. Imperialismen er kapitalismen i forfall. Side om side med nye teknologiske revolusjoner og økende vareproduksjon, skapes det stadig mer fattigdom og forsøpling. Rovdrift på naturressurser og inngrep i naturprosesser truer både klimaprosessene og mangfoldet av arter og levende organismer som gjør at menneskeheten kan overleve på jorda. Produktivkrefter ødelegges i stor stil, mens den ikke-produktive og spekulative økonomien vokser.

2.2. Kommunismen modnes innenfor kapitalismen.

Slutten av det tjuende hundreåret oppviste en tilsynelatende ”ny vår” for kapitalismen. Politisk og ideologisk ved seieren over den såkalte kommunistiske Sovjet-blokken og Kinas overgang til det de kaller ”sosialistisk markedsøkonomi”. Økonomisk ved innlemmelsen av disse økonomiene i den kapitalistiske verdensøkonomien og ved å utnytte den nye teknologiske revolusjonen til å utvide markedets plass til fortrenghet for offentlige, subsidierte velferdsgoder og nasjonale beskyttelsestiltak.

Ved inngangen til det tjuende hundreåret ringer imidlertid allerede varselklokkene for borgerskapet. Den nye teknologiske revolusjonen varsler også at den vil være en trussel mot sjølve oppretholdelsen av kapitalismen som verdenssystem. Den skaper vilkår for stadig flere kommunistiske former i økonomien. Den såkalte ”nye økonomien” vil ikke tilfredsstille borgerskapets krav om profitt for klassen, jo mindre jo mer det automatiske systemet innføres på flere og flere områder i produksjonen.

De iboende motsetningene i kapitalismen skapte i det forrige hundreåret sosiale opprør og revolusjoner som reiv over en tredel av menneskeheten i en periode ut av dens favntak. Sjøl om disse utbrudda ikke ble varige og kapitalen ved hundreårsskiftet omfavner verden på en dypere og mer omfattende måte enn

noen gang, var de et varsel om at dette systemet ikke vil vare evig.

2.2.1. Sannheten i Marx sitt utsagn i Manifestet om at "de herskende tankene er den herskende klassens tanker" ble til fulle demonstrert i slutten av det tjuende hundreåret. Sammenbruddet av det som makthaverne både i vest og øst framstilte som kommunisme, førte til en aksept av markedsliberalismen og det borgerlige demokratiet som historias endepunkt. Særsilt fikk denne ideologien overtaket i de langt industrialiserte imperialistiske sentraene. Individualisme og fokusering på å komme seg fram i livet ved egen innsats bredde om seg, på bekostning av satsing på kollektive løsninger og felles løft.

Dette er fortsatt de rådende ideologiske vindene. Men de praktiske følgene av den "moderne" kapitalismen tærer sterkt på tilliten. Først og fremst i den tredje verden og i de tidligere østblokk-landa, men også i høyt utvikla kapitalistiske land som Norge. Den rådende kapitalismen bereder sjøl grunnen for en voksende antikapitalistisk, og også kommunistisk, propaganda og agitasjon.

2.2.2. Det klassemessige og politisk-organisatoriske grunnlaget for styrkinga av kapitalismen versus kommunismen rundt siste århundreskiftet finner vi også i sammenbruddene for de tidligere sosialistiske statene. Sjøl om disse hadde opphørt å være sosialistiske lenge før de dramatiske omveltningene rundt 1990, representerte de en motpol til den erklærte borgerlige samfunnsmakta og organiseringa som det gikk an å utnytte for proletære og andre antikapitalistiske bevegelser.

I tillegg virka nykoloniseringa og fiaskoene for prosjektene om å etablere en såkalt "ny, rettferdig verdensøkonomi" i samme retning, sammen med svekkinga av den tradisjonelle fagbevegelsen og fjerning av faglige rettigheter.

På den andre sida har veksten av arbeiderklassen og framvoksten av et mangfold av antikapitalistiske bevegelser skapt et grunnlag for en gjenreising av den proletære klassemakta og den revolusjonære enhetsfronten. Ved århundreskiftet ser vi allerede at dette gir seg utslag i mer og kraftigere motstand mot den kapitalistiske utviklinga.

2.2.3. Det er den teknologiske revolusjonen vi nå er midt oppe i som legger sjølve grunnlaget for de raske og omfattende økonomiske, politiske og ideologiske utslagene vi er vitne til. Den bidro til å knekke det tilstivna Sovjet-regimet, den akselererer endringene i produksjons- og kapitalprosessene og presser fram privatisering, monopolisering og internasjonalisering opp på et kvalitativt nytt nivå som endrer sjølve arbeidsfeltet til statsmakta.

Til nå er det borgerskapet som har kunnet profittere sterkest på den nye teknologiske revolusjonen. Men teknologien åpner muligheter for de revolusjonære kreftene. Internettet og utbredelsen av kunnskapsindustrien fremmer også organiseringa av den antikapitalistiske kampen, samtidig som den undergraver sjølve motoren i kapitalismen;

bytteverdiproduksjonen. Større og større del av vareproduksjonen og distribusjonen vil foregå uten merverdiproduksjon, bare dreie seg om omfordeling av tidligere merverdiskaping.

Distribusjonene av produktene vil kunne foregå uten kapitalistenes medvirken. Arbeiderne i den stadig mer sosialiserte produksjonen vil klare seg uten borgerskapet som vil få enda større vansker med å skjule sin snylterkarakter.

2.2.4. Kapitalismens ekspansjon har samtidig skapt den klassen som kan fjerne lønns-slaveriet og oppheve den kapitalistiske privateiendommen; den internasjonale arbeiderklassen. Denne klassen står for storparten av verdiskapinga i produksjonen og kan ikke frigjøre seg på annen måte enn ved å avskaffe kapitalismen.

Samtidig har det store flertallet av jordas undertrykte folk og nasjoner i vår tid ingen mulighet til å nå fram til økt velstand og større sosial trygghet ved å forsøke å gjenta den utviklinga dagens rike, kapitalistiske land har gjennomgått, sjøl om det er det budskapet den sprer.

Verdenskapitalismen har i dag som forutsetning at flertallet holdes nede i avhengighet og

fattigdom.

Den videre utviklinga av kapitalismen, vil igjen føre til at arbeiderklassen, i allianse med de andre milliardmassene, vil gjøre opprør og revolusjon, sjøl om forsøkene på å erstatte kapitalismen med kommunisme ikke lyktes i land som Sovjet og Kina.

2.3. Kapitalens barbari vil møte voksende motstand.

Den døende kapitalismen vil påføre menneskeheten store prøvelser. De hovedtrekka vi ser i dag, som spekulasjonsøkonomi, økende monopolisering og polarisering, og voksende kriminalitet og normoppløsning, vil forsterkes i tida framover. Den unormalt lange oppgangssyklusen vi har hatt vil avløses av sykliske kriser dypere enn vi noen gang har sett. Den ujevne utviklinga i styrkeforholdet mellom imperialistmaktene vil militarisere økonomien og igjen øke faren for storkriger.

Dette vil intensivere klassekamp og annen kamp mot undertrykkinga som kapitalismen skaper. Kampen mot fascifisering og innskrenkninger av det borgerlige demokratiet vil være en viktig del av dette, til tross for honnørordene fra borgerskapet om forsvar for menneskerettigheter og demokrati.

2.3.1 Finanskapitalens dominans og degenerering til spekulasjonsøkonomi er et framtreddende trekk ved dagens imperialisme. Omfordeling av merverdien gjennom valuta og børsspekulasjon overgår langt investeringer i produksjon. Allikevel eksploderer vareproduksjonen som følge av den voldsomme produktivitetsøkningen. Den totale profittmengden øker, men profitten per enhet for flere og flere varer skrumper inn og truer sjølve det kapitalistiske varebyttet.

I stedet for at en mulig overflod ble delt på kommunistisk vis etter behov, reguleres produksjonen etter profittmulighetene og varer ødelegges framfor å gi dem til den voksende mengden med liten kjøpekraft. Forskjellene mellom rike og fattige øker. Børskrakk og økonomiske kriser vil gå hardt ut over vanlige folk.

2.3.2. For å prøve å sikre at merverdiproduksjonen, som skal holde den kapitalistiske konkurransen i sving, holder tritt med den voldsomme økinga av kapitalmengden, trekkes nye områder inn i vareøkonomien. Dette er drivkrafta bak privatiseringa og strippinga av staten og det offentlige som kapitalist for felleskassa. Offentlig eide bedrifter skal operere på det private markedet og pløye merverdi inn i den stadig råere profittjakten. Sjølve mennesket gjøres til vare: både som levende personer og oppdelt i organer. Slavehandel vokser fram igjen og det tusenårige salget av kvinner er sterkt økende.

Fortsatt er det imidlertid en stor del av totaløkonomien som ikke er kapitalistisk akkumulasjon, inkludert det reproduktive arbeidet som foregår i familiene. For kapitalismen er det et tveegga sverd å trekke dette inn i lønnsarbeidet, fordi det vil øke verdien på arbeidskrafta. I flere land i den tredje verden er store deler av økonomien fortsatt organisert på føydalt vis og bare delvis knytta an til kapitalismen.

2.3.3. Konkurransen mellom kapitalistene og oppsamlinga av kapital fører til konsentrasjon og monopolisering. Store multinasjonale konserner dominerer verdensøkonomien og med det også kultur- og ideologiproduksjonen. Ved hundreårsskiftet var ca halvparten av de 100 største enkelt-økonomiene multinasjonale selskaper. Innenfor flere sektorer går utviklinga mot at bare en handfull selskaper står igjen på verdensbasis, samtidig som den teknologiske utviklinga undergraver denne formen for økonomisk organisering. Vi vil få sammenbrudd og omstillinger hvor omkostningene vil skyves over på vanlige folk.

2.3.4. Spekulasjonsøkonomien legitimerer korrupsjon og rein mafiavirksomhet for å berike seg og fører også til at forherligelse av vold og bruk av makt til å løse konflikter blir en framtreddende del av kulturen. Den andre sida av dette er at det undergraver tiltrua til kapitalismen og den borgerlig demokratiske styringsformen. Borgerskapet møter derfor den økende kriminaliteten og normoppløsninga både ideologisk og organisatorisk; med nymoralisme og styrking av voldsapparatet.

2.3.5 For å møte problemene som oppstår med at arbeidsfolk vil protestere mot den økonomiske politikken kapitalistene må føre fordi produksjonsmåten mer og mer kommer i konflikt med nivået på produktivkreftene, kan vi vente oss en voksende korporativisme hvor faglige rettigheter blir ytterligere knebla. Om arbeiderklassen skal klare å slå dette tilbake, krever det at den revolusjonære enhetsfronten bygges ut i en felles kamp for demokrati, sosiale og politiske rettigheter.

2.3.6. Århundreskiftet var prega av en USA-dominert verdensorden og en stor grad av enhet i den imperialistiske leiren om utplyndring og kontroll over den såkalte tredje verden. Sammenbruddet av Sovjet-imperiet åpna for et kappløp om kontroll av de tidlige interesseområdene til Sovjet. Dette påskynda utviklinga av nye rivaliseringsforhold: Mellom USA og «gjøkungene» EU og Japan, som begge har bygd seg opp med USAs støtte etter den 2.verdenskrigen., og også mellom USA og dets tidligere rival Russland. En annen voksende stormakt med ambisjoner er Kina.

I dag er rivaliseringa mellom disse på det økonomiske og politiske planet, i tillegg til at de opptrer med ulike interesser i konflikter hvor de er engasjert med militære styrker. Faren for at noen av disse kommer i indirekte eller direkte militær konfrontasjon med hverandre i framtida er stor. Antallet militære konflikter er i dag igjen økende på verdensplan, etter en nedgang første halvdel av 90-tallet. Og den militære opprustninga er også voksende. Det stiller alle folkelige og demokratiske krefter overfor oppgaven med å bygge opp en brei front mot krigen.

(SE ELLERS «FREDS- OG ANTIKRIGSPROGRAM FRA AKP , 1999)

2.4. Staten er fortsatt maktsikringa til borgerskapet.

Staten er sjølve kjerna i maktapparatet til borgerskapet, som skal sikre at den kapitalistiske produksjonsmåten består. Sjøl om de store multinasjonale konserna trår fram som de dominerende økonomiske aktørene, på tvers av alle landegrenser, er borgerskapet fortsatt helt avhengig av statsapparatet sitt. Den legger forholdene til rette for det private næringslivet og monopolenes ekspansjon. Den stimulerer privatiseringspolitikken og subsidierer monopolene gjennom utbygging av infrastruktur og andre grunnlagsinvesteringer. Der hvor staten sjøl driver en egen, omfattende økonomisk virksomhet, kanaliseres overskudd mer og mer til formål som tjener monopolene, mens ordninger vi forbinder med velferdsstat bygges ned. Til sjuende og sist sikrer staten det voldelige maktapparatet til borgerskapet. Både mynta på å holde egen befolkning i sjakk og i kampen mot rivaler. Når rivaliseringa mellom kapitalgruppene overskrider de økonomiske kampformene, og rå makt blir brukt, er det den militære styrken som teller. Det borgerskapet som har den sterkeste militærmakta til sin rådighet, kan også tvinge fram økonomiske fordeler uten å gå så langt som til krig.

2.5. Kapitalismen ødelegger de økologiske livsbetingelsene og skaper menneskeskapt naturkatastrofer.

Naturen setter de fysiske rammene for menneskenes liv. Utforskinga av den fysiske verden er utforskinga av betingelsene for vår tilværelse og virksomhet. All menneskelig virksomhet er basert på utnytting av naturen og dens ressurser. Gjennom mange tusen år har menneskene ervervet seg de kunnskapene som i nyere tid er blitt sammenfattet i medisin, fysikk, kjemi, biologi og andre naturvitenskaper. På grunnlag av vitenskaper som fysikk og kjemi har menneskene omformet verden. Vår virksomhet gir oss økt kunnskap om naturens lover og gjør det mulig både å utnytte dem bedre og å ta bedre hensyn til de begrensningene de setter. Gjennom siste halvpart av det tjuende århundret har biologien fått en stadig mer framtrædende rolle.

Mennesket er et pattedyr og styres av de samme betingelsene som andre pattedyr. Den biologiske vitenskapen har lært mye om økologi, dvs. sammenhengen mellom forskjellige organismer og livsmiljøer. Alle levende organismer samvirker hele tida med hverandre, de utgjør en vev av liv som skaper og former betingelsene for hverandre. Foreløpig har vitenskapen bare avdekket en ørliten flik av dette samspillet, og bare en liten brøkdel av jordas levende organismer er beskrevet.

Livet på jorda og de forskjellige livsmiljøene er ikke statiske, de er systemer i endring. Naturen er dialektisk og i evig bevegelse. Men rakner veven, er det våre livsbetingelser som rakner. Derfor er det nødvendig å bevare det biologiske mangfoldet og de mange artene evolusjonen har frambrakt.

2.5.1. Da mennesket oppfant jordbruket, ble det i stand til å utnytte naturen på en ny måte. Mennesket omformet naturen for sine formål og rev seg løs fra den direkte avhengigheten av økosystemene som bestemmer livet for alle andre dyr. Gjennom utviklinga av produktivkreftene har denne uavhengigheten økt, mennesket har endret utseendet på hele regioner, og trengt den udyrket, "ville" naturen tilbake overalt hvor det har slått seg ned.

2.5.2. Under kapitalismen er målsettinga for all produksjon og all utnytting av naturen begrenset til å skaffe profitt til kapitalisten som har investert i virksomheten. Kapitalistisk rovdrift truer nå selve livsgrunnlaget på jorda. Jordbruksarealet reduseres, en femtedel av matjorda er allerede tapt. Mangelen på vann er et voksende problem. Et kapitalistisk fiske uten økologiske hensyn truer levekår og bosetting for kystbefolkninga flere steder på kloden. Både imperialistiske storselskap og nasjonale kapitalister som prøver å overleve på imperialismens vilkår, raserer tropisk regnskog, mangroveskog langs kystene, sletteland, savanner, våtmark, urskoger, kyst- og strandområder, korallrev, fiskebanker og andre naturmiljøer i raskt tempo for å skaffe seg økt profitt på kort sikt. Kapitalismens økonomiske verdensherredømme innebærer at alle områder på kloden innlemmes i vareøkonomien, og alle produsenter tvinges med på de samme premissene. Det blir umulig å opprettholde livsformer og kulturer som er i pakt med naturen. Utryddelsen av biologiske arter og varieteter skjer nå i et større tempo og omfang enn i den store utryddingskatastrofen som utslettet dinosaurene for 65 millioner år siden. Hovedårsaken til dette er rasering av artenes naturlige leveområder. Denne utviklinga truer det varierte jordbruket i store deler av den tredje verden, som er basert på et stort antall arter av nytteplanter og dyr, og deres viltlevende varianter.

2.5.3. Kapitalismen har vist seg ute av stand til å løse de enorme problemene med

forurensning av naturen. Atomkatastrofen i Tsjernobyl i det statskapitalistiske Sovjet spredte radioaktiv forurensning over store deler av Europa. Radioaktivt avfall bruker århundrer på å brytes ned til ufarlige nivåer, men kjenner ingen grenser når det slippes ut i naturen. Det samme har også vært tydelig ved radioaktiv forurensning i land som Storbritannia, Frankrike, USA og Japan, eller ved "tradisjonelle" giftkatastrofer som i Bhopal i India eller utslipp av giftig slam fra gruvevirksomhet i Europa eller Amazon-området. Selv om vi kjenner til de langvarige og katastrofale virkningene stoffer som tungmetaller eller syntetiske kjemikalier som DDT, PCB, dioksiner osv. har når de slipper ut i de biologiske næringskjedene, produseres disse stoffene stadig og spres i naturen. Etter hvert som skadevirkningene blir avslørt, blir de ofte forbudt i den rike del av verden, men spres fortsatt i fattige tredje verdensland, som ikke har råd til dyrere, men mindre farlige midler. Ressurser som kunne vært brukt til å utvikle produksjonsprosesser og metoder for plantevern som tar hensyn til naturen, bruker de internasjonale kjemikonsernene på å utvikle nye giftstoffer og nye bruksområder for gamle gifter. Samtidig gjør spredningen av kapitalistisk industrijordbruk med ensidig vekt på få planteslag at bøndene blir mer og mer avhengig av kjemisk insektbekjemping. De giftstoffene som allerede nå er i ukontrollerbart omløp i naturen, vil påvirke menneskenes livssituasjon i flere hundreår. Likevel fortsetter de kapitalistiske kjemiskapene å produsere og spre disse stoffene, og statsapparatene er ute av stand til å stoppe dem.

2.5.4. Slutten på det tjuende århundret var over hele verden preget av unormale klima- og vær fenomener, som gjorde det helt klart at menneskenes forurensning av atmosfæren fører til endringer i klodens klima. El Niño-fenomenet i Stillehavet er blitt velkjent. Men tilsvarende endringer med konsekvenser for havstrømmer, nedbør, tørke, stormer, oversvømmelser og orkaner gjør seg gjeldende også i resten av verden.

Utslipp av drivhusgasser som karbondioksid, metan osv. fører til at en stadig større del av solvarmen magasineres på jorda og ikke slipper ut igjen til atmosfæren. Dermed blir klimaet på jorda stadig varmere. Ikke bare fører dette til uventede vær fenomener som flere og sterkere stormer, uventet tørke, uventede oversvømmelser osv. Mest truende er en nedsmelting av isen i polarområdene og dermed stigende havnivå, som kan legge mange tett befolkede områder og hele nasjoner av øysamfunn under vann. Drivhuseffekten kan også føre til katastrofale endringer i det eksisterende systemet av havstrømmer, som f. eks. en svekking eller avbryting av Golfstrømmen, som vil gjøre hele Europa betraktelig kaldere og store deler av Nord-Europa ubeboelig.

Trass i kunnskap om dette er det ikke mulig å få satt en stopper for kapitalistenes forbruk av kull og olje, som fører til stadig økende CO₂-forurensning og økende oppvarming av atmosfæren. Forsøk på å få i stand en internasjonal avtale om reduksjon av utslippene blir forhindret av USA-imperialismen, med følge av mindre stater med tilsvarende interesser i oljeindustrien, som f. eks. Norge, og har ikke ført til reelle reduksjoner. De enkelte selskaperes kortsiktige profitter blir avgjørende, framfor menneskehetens felles interesser. Menneskene forurenses også atmosfæren med gasser som bryter ned det livsviktige ozonlaget, som beskytter levende organismer på jorda mot radioaktiv, ultrafiolett stråling fra verdensrommet. Trass i effektive tiltak mot noen av utslippene, svekkes fortsatt ozonlaget, og kapitalismen har vist seg ute av stand til å hankses med problemet.

Skal disse problemene løses, må vestens forbruk av fossile brennstoffer reduseres drastisk, og det må satses på andre og mindre forurensende energiformer. Mye av denne teknologien er allerede til stede, men kortsiktige profittenssyn hindrer at den blir tatt i bruk.

2.5.5. Økologiske kriser er også skapt i tidligere samfunnssystemer. Men først med kapitalismens enorme utvidelse av produktivkreftene i verdensomspennende målestokk står vi overfor et politisk system som truer miljøet i global skala.

Noen av de grelleste utslagene av den økologiske krisa i industrialiserte land er avslørt i land som har kalt seg sosialistiske, som Sovjet-imperiet og dets vasallstater Øst-Europa. En

sentralisert planøkonomi med ensidig vekt på materiell vekst og uten demokratiske rettigheter for en opposisjon i folket, har fått katastrofale følger mange steder i disse statene, og understreker styresettets fascistiske karakter. Mens kunnskapene om økologi og nødvendigheten av naturvern har økt enormt gjennom siste halvpart av forrige århundre, har kapitalismen vist seg mer og mer ute av stand til å løse selv akutte problemer. For kapitalismen er rovdrift på naturen like grunnleggende som utbyttinga av menneskelig arbeidskraft.

Kapitalistene må akkumulere eller gå under i konkurransen. Produksjonen må utvides, og med den utvides energiforbruket, forbruket av lagerressurser og forsøpling av miljøet.

Kapitalismen gjør hele tida opp regning uten vert: De samfunnsøkonomiske virkningene av internasjonal ressursplyndring, miljøødeleggelser og sløsende forbruk i den rike del av verden er uinteressante i forhold til den private profitten. Verken miljølovgivning eller markedstiltak for en "grønn kapitalisme" kan endre på dette. Den eneste løsninga er et samfunnssystem der målet for produksjonen ikke er privat profitt, men menneskenes felles beste.

2.5.6. Gjennom siste halvpart av det tjuende århundre har den biologiske vitenskapen gjort enorme framskritt, og det er blitt mulig for menneskene å endre den genetiske koden og tilføre levende organismer nye egenskaper. Dette har på den ene sida gjort det mulig med storproduksjon av viktige legemidler som tidligere var svært vanskelig tilgjengelige. Men på den andre sida er teknologien også tatt i bruk av landbruksindustrien, som utvikler nytteplanter som inneholder insektgifter osv. Teknologien er ennå i sin spede begynnelse og svært usikker, og det har vist seg at genmanipulerte varianter av mais, soya, bomull, tomater, poteter og andre nytteplanter har overraskende skadevirkninger, som ikke har vært tilstrekkelig kartlagt før de er blitt sluppet ut på markedet. For de store bioteknologifirmaene er det om å gjøre å få avkastning på sine ofte enorme investeringer, og de har ikke ressurser til å teste ut alle mulige skadevirkninger.

Selv om genteknologien ser ut til å bære i seg mulighetene for store framganger og et bedre liv for mange mennesker, har produktivkreftene på dette området nådd et nivå som sprenger rammene for de kapitalistiske produksjonsforholda. Utvikling og utprøving av sikre varianter krever større investeringer enn private firmaer er villige til å påta seg, og når de spres i naturen kan også skadevirkningene få proporsjoner som gir dem samfunnsmessig betydning. Muligheten for kapitalistisk profitt styrer denne forskninga i retninger som truer menneskenes eksistens, og profittmulighetene som ligger i denne teknologien er så enorme, at det må et sterkt og internasjonalt folkelig press til for å sette en stopper for storselskapenes hemningsløse bruk av usikre metoder og resultater som ingen kjenner virkningene av. Innafor det kapitalistiske samfunnet utvikler det seg produktivkrefter som peker langt ut over de rammene den kapitalistiske privateiendommen setter.

Et viktig ledd i denne kampen er støtte til uavhengig forskning, som kan forske over lengre tid og som ikke er bundet av profittsyn. Bare slik forskning kan kartlegge de fornuftige mulighetene denne teknologien gir, og de skadevirkningene den kan ha.

Den enorme satsingen på å kartlegge alle genene (genomet) hos mennesket og andre organismer drives av håpet om å kunne tjene penger på genteknologiske oppfinnelser. Denne satsingen tar ressurser fra annen nødvendig forskning innafor biologien, først og fremst fra grunnforskning som ikke ser ut til å innebære profittmuligheter, slik som f. eks. kartlegging av det biologiske mangfoldet. Kampen for å støtte slik "unyttig" forskning er en viktig del av kampen for en allsidig kunnskap om naturen, og av stor betydning for utviklinga av bærekraftige former for utnytting av naturressursene.

Det er også nødvendig å bekjempe imperialismens aggressive kamp for å ta patent på naturvitenskapelige oppdagelser, som gener, gensekvenser, varianter og arter av biologiske organismer. Det foregår i dag en storstilt plyndring av verdens genetiske ressurser, som patenteres av de store, bioteknologiske firmaene og dermed blir utilgjengelige for andre. Dette

skjer blant annet i strid med internasjonale konvensjoner, som Rio-konvensjonen om biologisk mangfold, som slår fast at enhver nasjon har retten til de biologiske ressursene som finnes på dens område.

Kunnskap om naturen er menneskehetens felles arv, og prinsippet om at alle skal ha tilgang til alle vitenskapens kunnskaper har alltid ligget til grunn for vitenskapen. Denne demokratiske kjerna i all forskning angripes nå av imperialismens profittthunger. Som et ledd i dette innskrenkes bevilgningene til universiteter og andre uavhengige forskningsinstitusjoner, mens de store bioteknologifirmaene kjøper opp forskere og bestemmer innrettinga på stadig større del av forskninga.

Også andre biologiske felter har vist seg å inneholde muligheter for store framganger og dermed profitt. Ett slikt felt er kloning av dyr som det tidligere bare har vært mulig å formere ved vanlig avl. Et annet felt er laboratoriedyrking av vev fra mennesker og dyr. På disse feltene er det viktig at det ikke legges hindringer i veien for forskninga, samtidig som det må utarbeides etiske retningslinjer og kontrollmekanismer. Slike hensyn strider direkte mot imperialismens iboende profittjag innafor privateiendommens snevre horisont, og gjør det helt nødvendig å styrte imperialismen og innføre et samfunnssystem som har menneskehetens felles beste og bevaring av naturressursene som mål. Det blir stadig tydeligere at imperialismen truer livet på jorda.

2.6 Kvinneundertrykkinga er vevd inn i kapitalismen.

Kapitalismen har tatt over den tusenårige kvinneundertrykkinga og vevd den inn i sitt økonomiske system og i sin måte å herske på.

Familien som institusjon er viktig for å sikre den kapitalistiske utbyttinga. Helt siden kapitalismens barndom har det vært kvinnene som tar seg av det arbeidet som trengs for at arbeiderklassen skal overleve, oppfostre barn og fortsette å være effektiv arbeidskraft. Kvinnenes ulønnede hus- og omsorgsarbeid i familien blir indirekte utbytta av kapitalen. Siden dette arbeidet blir gjort gratis, og ikke må kjøpes på markedet, kan lønningene i den kapitalistiske produksjonen holdes lavere, og profitten dermed høyere. Ekstraprofitten som kapitalen tar ut på grunn av kvinnenes ubetalte arbeid i familien gjør kvinnene til ekstrautbytta arbeidskraft i produksjonen.

Kvinner utbyttes i tillegg direkte som lønnsarbeidere i den kapitalistiske produksjonen, på samme måte som mannlige arbeidere.

Under kapitalismen er familien ei økonomisk grunnenhet, der forsørginga skal foregå. Derfor blir kvinner i arbeidsmarkedets øyne «tilleggsarbeidskraft» mens «hovedarbeidskrafta» er den mannlige «familieforsørgeren». Kvinners arbeidskraft blir dermed mindre verdt enn menns. Dette rammer alle kvinner, enten de lever sammen med en mann eller ikke. Hovedansvaret for hus- og omsorgsarbeid gjør også at kvinner ofte har deltidsarbeid, unormal arbeidstid og usikre kontrakter. Dette svekker kvinnenes stilling på arbeidsmarkedet. Familiens rolle som forsørgersystem gjør også at borgerskapet kan bruke kvinner som en stor reserve av arbeidskraft.

Familien er kjerna i det systemet som opprettholder maktforholdet og arbeidsdelinga mellom kjønnene. Og den gjenskaper stadig djupe psykologiske

strukturer som støttepunkter for dette maktforholdet og denne arbeidsdelinga. Familien er i dagens samfunn det stedet der vi skal hente kjærlighet og nærhet. Men siden den samtidig er det stedet der ulikeverdet mellom kvinner og menn blir tydeligst i det daglige, er dagens familie et system i krise, noe blant annet økende skilsmissetall viser. Inntil familien blir avskaffa som økonomisk enhet, og erstatta av samlivsformer som bygger på kjærlighet og likeverd mellom sjølstendige individer vil denne krisa bare forsterkes.

Kapitalismen bryter ned samholdet mellom folk ved å gjøre alt til et spørsmål om kjøp og salg, ikke kjærlighet, vennskap og solidaritet. Til og med de mest intime mellommenneskelige forhold blir gjort om til profittskapende virksomhet. Prostitusjon og pornografi gjør kroppen til en vare. Prostitusjon og menneskehandel er en integrert del av det kapitalistiske økonomiske systemet, ikke en beklagelig sideeffekt. Den verdensomspennende menneskehandelen fornedrer, utbytter og dreper millioner, først og fremst kvinner og barn.

Ett av midlene til å opprettholde maktforholdet mellom kvinner og menn, er bruk av vold: Kvinnemishandling, voldtekt, incest. Samfunnet gir kvinner og barn minimal rettsbeskyttelse mot slike overgrep.

2.6.1. Det er borgerskapet som klasse som tjener på kvinneundertrykkinga. Samtidig gir kvinneundertrykkinga menn i arbeiderklassen og det arbeidende folket en rekke materielle, sosiale og psykologiske fordeler. Og den har ei dyptgripende innvirkning på deres sjøloppfatning og verdensbilde. Gjennom kvinneundertrykkinga bindes menn i en delvis allianse med sin egen klassefiende. Menn i arbeiderklassen og det arbeidende folket må kjempe mot sin egen posisjon som undertrykkende kjønn for å fri seg sjøl fra posisjonen som undertrykt klasse. Mannsjåvinisme er klassesamarbeid.

2.6.2. Gjennom familien er kjærlighet og seksualitet vevd inn i en institusjon som bidrar til å opprettholde makt- og utbyttingsforholda i samfunnet. Lesbisk og homofil kjærlighet bryter med dette mønsteret. Dette er en viktig grunn til undertrykkinga av homofile og lesbiske. Den homofile frigjøringskampen har nære felles interesser med kampen for kvinnefrigjøring. I et samfunn der menneskene er frie fra lønnslaveri og familien er oppløst som økonomisk enhet vil menneskene stå fritt til å elske hvem de vil, uavhengig av kjønn.

2.6.3 I den 3. verden skjer det ei indirekte utbytting av enormt omfang av kvinnes ubetalte arbeid i sjølbergingsjordbruket og i hjemmet. Dette er noe av grunnlaget for den billige arbeidskrafta i denne delen av verden, og for de svære, imperialistiske profittene. Unge, kvinnelige arbeidere i eksportsonene er fratatt alle faglige rettigheter, og utbyttes beinhardt. Tradisjonelle former for "kvinnelighet" utnyttes systematisk for å holde dem nede.

Imperialistisk "utvikling" i den 3. verden raserer kvinners livsgrunnlag og undergraver deres rettigheter. Dette betyr også underernæring, sjukdom og død for millioner av barn hvert år.

2.6.4. På samme måte som mannssjåvinisme bidrar til å splitte klassen og til å holde kvinnene nede, bidrar i dag prostitusjon og annen vold mot kvinner til det samme.

Gjeldskrisa i landa i sør og de økte klasseskillene i Øst-Europa etter murens fall i 1989 har akselerert tempoet og omfanget av menneskehandelen. Denne utviklinga er en trussel mot liv og helse for ofrene. Millioner av mennesker som kunne brukt kreftene til å bygge en bedre verden tvinges til å henslepe livene sine som sex-slaver.

Den verdensomspennende veksten i prostitusjon og porno er ødeleggende for enhet og

kampfelleskap mellom kvinner og menn i arbeiderklassen. Den kvinnefiendtlige ideologien i porno og prostitusjon rammer alle kvinner.

Prostitusjons- og pornoindustrien er i dag en verdensomspennende profittmaskin som konkurrerer med våpen- og narkotikahandel om å være verdens mest profitable sektor. Forbrytere og mafia er tungt inne i organiseringa av sektoren, men prostitusjons- og pornoprofitørene har også tette bånd til den "lovlydige" delen av borgerskapet. For flere stater i den 3. verden er prostitusjon en viktig kilde til valutainntekter. Prostitusjonsprofitten kommer både den lokale overklassen og imperialistiske investorer til gode. Kampen for anerkjennelse av prostitusjon som arbeid og for å integrere prostitusjonssektoren i landenes bruttonasjonalprodukt har derfor støtte høyt oppe i nasjonale og internasjonale makteliter. I tråd med kapitalismens allmenne ideologiske offensiv for økt liberalisme ser vi også en verdensomspennende ideologiske offensiv for prostitusjon. Sentralt står liberalistiske argumenter for kvinners "rett" til å "velge" å prostituere seg.

2.6.5 En av de ideologiske undertrykkingsmekanismer som er i sterk vekst er skjønnhetstyranniet. Ideen om idealkroppen som alle bør strebe etter spres i dag aktivt av moteindustri, kroppsindustri, film, moteblader, skjønnhetskonkurranser og media. Den vellykka, rike, hvite, unge, slanke kroppen er idealet alle skal måles mot.

Presset fra idealet fører til at både menn og kvinner blir misfornøyde med kroppene sine. Særlig hardt rammes unge jenter.

Kapitalens stadige utvidelse av markedet til nye områder inkluderer i stadig større grad produkter og tjenester som gir seg ut for å gi folk idealkropper. Slankeindustri og klinikker som utfører plastisk kirurgi er i vekst. Disse kroppsprofitørene tjener grovt på slankemidler, fettsuging, silikonpupper og annen plastisk kirurgi. I tillegg skapes et stort marked for moter, kosmetikk og andre midler til å "forbedre" utseendet. Folk med annen hudfarge enn hvit tilbys hudblekemidler og hjelp til å få glatt hår.

Kroppsprofitørene har direkte økonomisk interesse av at stadig flere blir misfornøyd med kroppen sin og bruker penger på å endre utseende sitt.

Også de som ønsker å rekruttere flere aktører til porno- og prostitusjonsindustri har interesse av at stadig flere ser på seg sjøl som først og fremst en kropp som skal likne mest mulig på et kunstig ideal.

For folks egen lykke og helse er skjønnhetstyranniet ødeleggende. I strevet etter å leve opp til et umenneskelig ideal vil de aller fleste bli tapere, og sjøltillit og sjølbilde dermed dårligere. Kampen mot skjønnhetstyranniet har nær sammenheng med kampen mot annen varegjøring av kvinnekroppen.

2.7. Imperialismen skaper rasismen.

Rasismen er uløselig knytta til imperialismen. Ideen om at menneskene kan deles inn i raser er ikke biologisk, men sosial. Den har søkt seg rettferdiggjort i biologien, men moderne genetikker viser at det ikke finnes vitenskapelig grunnlag for å dele menneskene inn i raser. Som politisk ideologi har rasismen vært et effektivt redskap til å splitte og sette opp mot hverandre både forskjellige folk og forskjellige grupper innafor en og samme nasjon. Så lenge imperialismen eksisterer vil den ha behov for slike splittelser for å få oppslutning om sin undertrykkingspolitikk.

2.7.1. Kjerna i rasismen er en deterministisk tenkning som sier at menneskene har forskjellig verdi ut fra hvilken «rase» de er født inn i. En tilsvarende deterministisk tenkning er i ferd med å danne seg rundt genetikken ettersom funksjonen til enkelte gener kartlegges. Denne determinismen er like undertrykkende som rasismen og må bekjempes dersom det skal bli

mulig å samle folket for den sosialistiske revolusjonen.

2.7.2. Det finnes andre former for undertrykking, som ikke er rasisme men har flere likhetstrekk med den; sjåvinisme basert på kultur, religion, nasjon eller kjønn osv. Imperialismen både stimulerer og spiller bevisst på motsetninger som bygger på slike forhold. F.eks. såkalte etniske konflikter, ofte blanda med religionsmotsetninger.

2.8. Opprørsbevegelsene i den tredje verden er hovedkrafta i en revolusjonær enhetsfront som utvider seg.

Den internasjonale klassekampen domineres i dag av motsigelsen mellom imperialismen og verdens undertrykte folk og nasjoner.

De folkelige, mangslungne antiimperialistiske opprørsbevegelsene i den tredje verden er hovedkrafta i kampen mot det imperialistiske verdenssystemet ved starten av det nye hundreåret. De driver fram en utvidelse av den revolusjonære enhetsfronten og alliansen mellom arbeiderklassen og de andre opprørsbevegelsene og mellom den kampen de fører og den antiimperialistiske kampen i de industrialiserte sentraene.

2.8.1. Den internasjonale klassekampen har gjennom hele imperialismens epoke vært preget av ulike grunnleggende motsigelser.

Arbeiderklassen må kjempe mot kapitalistklassens utbytting. Undertrykte folk og nasjoner slåss mot et system som holder dem nede i avhengighet og fattigdom. Land som har forsøkt å forene nasjonal uavhengighet med sosialistisk oppbygging, har blitt utsatt for militære intervensjoner og økonomiske blokader. Samtidig er det skarpe motsetninger mellom ulike imperialistiske land om hegemoni og innflytelse.

2.8.2. Hvilke av disse motsigelsene som spiller den viktigste rollen, har vekslet og vil fortsatt vekse. At hovedmotsigelsen i dag går mellom imperialismen og verdens undertrykte folk og nasjoner, viser seg både gjennom den systematiske økonomiske utbyttinga og plyndringa som imperialismen utøver mot særskilt folk og nasjoner i den tredje verden, men også i voksende grad mot mindre imperialistiske land, og den omfattende motstanden mot imperialismen som skapes på dette grunnlaget. Vi ser en utvidelse av enhetsfronten mot imperialismen med utspring i denne motsigelsen; arbeiderklassens kamp forenes med kvinnekampen, miljøkampen, kampen mot rasisme og for demokratiske rettigheter, urfolkens kamp osv.

Kap 3: Norge: Imperialismakt og halvkoloni.

(bare delvis nyskrevet).

3.1. Klassesamfunnet Norge

Kapitalismen skaper to nye klasser: arbeiderklassen og borgerskapet. Alle andre klasser, knytta til andre økonomiske former, svekkes og går under. På denne måten forenkler kapitalismen klasse-motsetningene og utvikler den klassen som vil bli dens banemenn og kvinner og gjøre slutt på klassesamfunnet..

Norge er et av de yngre kapitalistiske landa i Europa. De føydale trekka er svake. Den norske føydalismen var lite utvikla og bygde på den danske statsmakta. Kapitaliststaten ble bygd opp samtidig med kampen for nasjonal uavhengighet, og bosettings- og næringsstruktur i denne perioden la grunnlag

for en sterk allianse mellom arbeidere og småborgere på landsbygda og arbeiderklassen i byene. Dette er noe av bakgrunn for at Norge to ganger har sagt Nei til EU og for at også en stor del av borgerskapet har vært mot norsk EU-medlemskap.

Den industrielle utviklinga har vært tufta på råvarer, halvfabrikata og billig energi. Kapitalen har tradisjonelt vært lite konsentrert - helt fram til rundt siste hundreårsskiftet. Skipsfart og viktige utenlandske investeringer, underlagt en streng konsesjonslovgiving, knytta den unge borgerstaten til den imperialistiske verdensøkonomien. Fra 1980-åra av, når oljeinvesteringene begynte å hope opp profitt, har det skjedd en rask utvikling i kapitaleksport og utflagging fra det norske borgerskapets side. Samtidig ble den tradisjonelle industrien i stor grad lagt ned og de kollektive velferdsordninger ble nedbygd. Den viktigste endringen i fastlandsindustrien de siste tiåra har vært en forflytning over til tjenesteyrkene og tyngden i industriarbeiderklassen finner vi ved hundreårsskiftet her, samtidig med at den har skifta kjønn og fått et flertall av kvinner.

Staten har spilt en sentral rolle i organiseringa av den norske kapitalismen, både i den nasjonalt prega oppbyggingsfasen og i omforminga vi nå ser til en mer aggressiv imperialistisk borgerstat, som skal ut i verden og vokse seg sterkere samtidig som den legger Norge åpent for utbytting og nedbygging.

Privatiseringa og dereguleringa er ikke uttrykk for at staten spiller en mindre rolle. Staten brukes i stor grad for å sikre denne utvidinga av markedsøkonomien og opptrer også som aktør i denne.

Fra rundt den 2. verdenskrigen har den norske klassestaten også blitt sterkere og sterkere underlagt de imperialistiske stormaktene, både økonomisk, politisk, kulturelt og militært.

Bånda til USA har ligget i bunnen og er også i dag de sterkeste. Men de siste tiåra har den økonomiske utviklinga og kontaktflatene politisk og personlig ført den norske staten nærmere inn i samarbeidet med statene i EU-prosjektet. I takt med voksende motsetninger mellom USA og de sentrale EU-maktene, vil balansen mellom USA-lojalitet og EU-tilnærming by på problemer for det norske borgerskapet.

Det sterke økonomiske fundamentet som det norske borgerskapet har gjennom de rike naturressursene i Norge, og de generelle trekka ved dagens imperialisme som gjør at mindre imperialistiske land også utsettes for en sterkere utbytting fra stormaktene, gjør at det er grunnlag for å kalle Norge både en aggressiv imperialistmakt og en halvkoloni. Den økende polariseringa, forskjellen mellom fattig og rik, som vi også ser utvikle seg i Norge, er også et uttrykk for denne dobbeltsidigheten ved den norske klassestaten. Den innenlandske utbyttinga og "salget av Norge" forsterkes av det utenlandske profittjaget.

De svake føydale tradisjonene og den relativt høye levestandarden i Norge er faktorer som har betydning for den politiske overbygginga i den norske klassestaten. Demokratiske rettigheter som yrings- og organisasjonsfrihet har stor hevd, og folkelige organisasjoner har også tilkjempa seg visse former for offentlig økonomisk støtte. Tiltrua til det parlamentariske demokratiet er fortsatt relativt stort, sjøl om valgdeltakelsene her også viser en synkende trend. Lund-kommisjonens avsløringer viser imidlertid at bak den demokratiske fasaden er den borgerlige jernhansken i beredskap.

Den teknologiske revolusjonen og den økonomiske stagnasjonen omdanner samfunnet. Utryggheten og utbyttinga øker. Klasseskillene øker. Klassesamarbeidssystemet er bygd opp i en periode med relativ stabilitet. Arbeiderklassen får ikke lengre noe tilbake for sin underordning og oppslutninga om klassesamarbeidet svekkes. Misnøye med det kapitalistiske systemet øker og gir grunnlag for skjerpa klassekamp framover.

3.1.1. Næringsstrukturen er fortsatt prega av råvare-utvinning og produksjon av halvfabrikata. Sjøl om mye av den er høyteknologisk, som oljesektoren, bearbeides ikke råstoffene videre i utstrakt grad. Det gir Norge et slags tredjeverden-trekk, sjøl om det i dag er av det oljerike "Kuwait-typen". For framtidas Norge, og for distriktene her og nå, måtte vi satse på en allsidig utvikling av næringsgrunnlaget og servicefunksjoner i distrikt som i byer. Samtidig som fondsopphopning unndratt innenlandsinvesteringer og kapitaleksporten eksploderer, åpnes slusene for utenlandsk kontroll over innenlandsk industri og finans. I løpet av 1990-tallet tredobla utenlandske direkte investeringer seg i Norge, og økte fra ca 10% til ca 18% av BNP. Ved utgangen av hundretallet var ca rundt en tredel av alle børsnoterte selskaper i Norge under utenlandsk kontroll.

3.1.2. Distriktene spiller fortsatt en viktig rolle for den norske samfunnsformasjonen, til tross for økende fraflytting. Rundt år 2000 bodde ca 10% av befolkninga i det som er definert som "perifere strøk" – mot ca 48% i og rundt de fire store regionsentraene, Oslo, Bergen, Stavanger og Trondheim. Ca 14% av de sysselsatte var i periferien, mot ca 50% i de samme sentraene, og trenden er at periferien fortsatt sakker akterut. Men ser vi på hvor den norske vareproduksjonen foregår, så er kyst-Norge fortsatt helt sentral. Vestlandsfylkene topper lista over eksport av tradisjonelle varer ved hundreårskiftet.

3.1.3. Det er borgerskapets politikk for utnyttning og utbytting av det norske næringsgrunnlaget og norske arbeidsfolk som forsterker halvkoloni-trekket ved Norge. Borgerskapet er avhengig å operere under paraplyen til en storebror når det skal ut i verden på profittrov. Det må tilpasse seg de økonomiske kjørereglene stormaktene dikterer og få beskyttelse av deres militærmakt. Dagens omlegging av det norske militærapparatet tilpassa den nye NATO-doktrina til USA er slik et eksempel på Norges avhengighets- og leiesoldatrolle. Forsvar av norsk territorium er blitt en underordna sak. Det viktigste er å sikre borgerskapets investeringer i utlandet, som Statoils og andre selskapers aktivitet i Kaspishavsregionen, Vest Afrika-kysten og Venezuela. Politisk opptreer også Norge som "en stat i USA" eller allerede innlemma i EU. Norge som nøytral fredsmegler verden rundt er den offisielle fasaden. I realiteten er Norge USAs forlenga arm både i Midt-Østen-forhandlingene og i forhandlinger i Latin-Amerika eller andre steder.

Det norske borgerskapet har to ganger prøvd å få Norge inn i EU. Folket sa nei både i 1972 og 1994. Tilpassinga til EU fortsetter, trass i folkeavstemningene. Gjennom EØS-avtalen er

Norge i realiteten med i EUs indre marked og må godta mange av EUs lover. Gjennom Schengen-avtalen er Norge en del av EUs asylpolitikk og politisamarbeid, og det jobbes hardt for at Norge skal innlemmes i EUs militær- og sikkerhetspolitiske samarbeid. En ny runde for å få Norge som fullt medlem i EU er allerede på gang. EU-medlemskap er et overordna politisk mål for borgerskapet, samtidig som alliansen med USA er grunnleggende..

3.1.4. En styrke for de revolusjonære kreftene er den store floraen av frivillige og folkelige organisasjoner vi finner i Norge. Lovverket er også liberalt i forhold til i de fleste borgerlige stater og voldsmakta viser sjeldent sitt grimme ansikt.

Klassesamarbeidet og ideologisk hegemoni er de viktigste kontrollmekanismene borgerskapet har mot at dette skal utnyttes til den revolusjonære enhetsfrontens fordel. Det parlamentariske systemet er også en viktig del av borgerskapets sikring av hegemoniet. Det spiller på propagandaen om at det er vesentlige forskjeller mellom de tradisjonelle motpolene sosialister og borgerlige og på de progressive, historiske røttene fra Formannskapslovene og "det kommunale sjølstyret" på midten av nittenhundretallet.

Diskreditteringa av denne overbygninga er imidlertid også i gang i Norge. Gjennom at de styrende skiller seg fra folket gjennom privilegiepolitikk og at det blir mer synlig at de folkevalgte har mindre å si over kapitalkreftene. De politiske skillelinjene utviskes også mer og mer mellom de aktuelle regjeringalternativene.

Siste skanse i det borgerlige maktapparatet, voldsmakta, rustes også opp i Norge. Overvåking og kontrollfunksjoner styrkes, tiltross for oppvasken rundt Lund-kommisjonen, og knyttes til det internasjonale systemet bl.a. gjennom Schengen-samarbeidet. Politiet effektiviseres og styrkes samtidig som private vaktkorps bygges opp i større og større grad. Militærapparatet knyttes sterkere til de imperialistiske storebrødrene, i takt med den økonomiske utenlands-satsinga.

3.2. Borgerskapet.

Kjerna i borgerskapet er de store eiergruppene som kontrollerer finanskapital, handel, shipping, oljeindustri og annen storindustri og deres sjikt av styreformenn og generaldirektøren. Lederne innafor monopolgruppene, staten og organisasjonene i nærings- og arbeidslivet har blitt stadig mer sammenvevd med staten gjennom utbygginga av korporative institusjoner og samarbeidsformer og hører til de mest innflytelsesrike delene av borgerskapet.. Tradisjonelle privatkapitalister har imidlertid igjen forsterka sin posisjon gjennom dereguleringa og privatiseringa. De mest formuende delene av borgerskapet, og de største spekulantene, finner vi i dette sjiktet.

Det norske monopolborgerskapet er en integrert del av det imperialistiske verdenssystemet. Graden av internasjonalisering som nå er nådd og avhengigheten av stormaktenes beskyttelse for virksomhet deres, gjør at det er riktig å kalle dette monopolborgerskapet unasjonalt.

Parallelt med denne utviklinga vokser innflytelsen til utenlandske borgere i Norge. Både gjennom at de nasjonale beskyttelsesverkene bygges ned og ved direkte oppkjøp av norske bedrifter.

Til borgerskapet hører også de ansatte lederne i statlige konserner, de øverste i embetsverket, kapitalistiske grunneiere, storbønder og redere i fiskeriene, rike intellektuelle i ulike maktposisjoner og toppsjiktet i Høyre, AP, LO og en del

andre partier og organisasjoner.

Den teknologiske revolusjonene har ført til større klassemobilitet. Det har også ført nye sjikt inn i borgerskapet, gjennom f.eks. framvoksten av data og kommunikasjonsindustrien. Spekulasjonsøkonomien har forsterka dette. Samtidig med nyrekrutteringa ser vi også deklassering av tradisjonelle borgere og at nyetablerte raskt forsvinner igjen.

Sosialdemokratiet i Norge har i samarbeid med kapitalen bygd opp et stort faglig byråkrati og andre privilegerte sjikt som virker som garantist for klassesamarbeidet. Det er også rekrutteringsgrunnlag for offentlig byråkrati og andre posisjoner med ansvar innafor systemet. Dette sjiktet strekker seg over flere klasser. Mange av de sosialdemokratiske topplederne er rekruttert helt opp til borgerskapet gjennom dette apparatet og noen finner vi helt i toppsjiktet av klassen. Ledelsen i AP har vært hovedarkitekten for den moderne norske statskapitalismen, det organiserte klassesamarbeidet og en drivkraft bak alliansen med USA og etterhvert forsøka på å få Norge inn i EU.

3.3: ARBEIDERKLASSEN

Arbeiderklassen består av de familiene og husholdningene i Norge som ikke har kontroll over produksjonsmidler, er avhengige av å selge sin arbeidskraft for en normal årsinntekt og ikke har posisjoner i produksjons- eller samfunnshierarkiet som gir avgjørende makt over andre medmennesker.

Arbeiderklassen vokser i antall så og si uavbrutt. De siste tiårene har særlig kvinnene økt sin yrkesdeltaking og derved bedra sin organisering og kampkraft. Den teknologiske utviklinga tvinger det kapitalistiske samfunnet til å bedre utdanningsnivået til arbeiderklassen. Dette fører til at den får økte teoretiske kunnskaper og fører også til en proletarisering av de akademiske yrkene.

Sentraliseringa av kapitalen og den teknologiske revolusjonen fører til en styrka klasseorganisering i tjenestenæringer. Den teknologiske revolusjonen fører til oppsplitting eller nedlegging av store gamle arbeiderkollektiver i den tradisjonelle industrien. Samtidig utvikles nye organisasjonsformer og kampformer som møter dette. Sentralt i denne omorganiseringa er utviklinga av samarbeid på tvers av de tradisjonelle organisatoriske skillene.

Kvinnenes egenorganisering er sentral for utviklinga av hele klassens kampkraft fordi kvinner er undertrykt både som arbeidere og som kvinner. På arbeidsmarkedet blir kvinnene underbetalt og marginalisert som lønnsarbeidere, dette svekker arbeiderfamilienes inntekter. At kvinner har hovedansvaret for husholdningsarbeidet og samtidig er lønnsarbeidere setter, dem i en annen grad

enn menna, i stand til å fremme krav som hele arbeiderklassen tjener på. Kampen for kvinnefrigjøringa er avgjørende for frigjøringa av arbeiderklassen som helhet. Arbeiderklassens menn tjener ikke på kvinneundertrykkinga. Tvert imot, mannssjåvinisme og undertrykkinga fra menna i arbeiderklassen splitter og undergraver arbeiderklassens kampkraft.

Den økte innvandringa har styrka bånd til arbeiderklassen internasjonalt og øker kampevnen til arbeiderklassen.

Arbeidsløsheten er kronisk under kapitalismen. Tendensen etter annen verdenskrig er at antall arbeidsløse øker i antall og forholdsmessig.

Borgerskapet bruker sitt ideologiske hegemoni til å splitte og holde arbeiderklassen nede. Den setter privat sektor opp mot offentlig sektor. Bleikhuda mot mørkhuda. Mann mot kvinne. "Funksjonær" mot "arbeider". Trygda mot lønnsarbeidende. Og så videre. En sentral del av den ideologiske kampen er å vise at arbeiderklassen har fellesinteresser mot borgerskapet, og at ingen del av arbeiderklassen tjener på å undertrykke den andre.

For å beholde sin kontroll bruker borgerskapet av sin profitt for å kjøpe opp og borgerliggjøre arbeiderledere. Dette skjer på alle nivåer i fagbevegelsen, og er en sentral metode for å svekke arbeiderklassens kampkraft. Dette rammer både fagforeningene og arbeiderpartiene. Kampen mot privilegier for arbeiderledere er viktig for å gjøre tillitsverv og stillinger i fagforeningene lite attraktive for karrierister. Å styrke fagforeningenes indre demokrati er sentralt for utviklinga av deres kampevne.

Fagforeningene er på den ene sida arbeiderklassens viktigste masseorganisasjoner, men på den andre sida er de også sentrale for utøvelsen av borgerskapets diktatur. Dette henger sammen med det norske klassesamarbeidssystemet. Alle fagforeninger i dag aksepterer kapitalismen og kapitalistenes styringsrett. Hele fagforeningsvirksomheten hviler på denne aksepten, som har sitt uttrykk i Hovedavtalene. LO er den viktigste hovedorganisasjonen i arbeiderklassen. Toppene i LO/AF/YS samarbeider med borgerskapet om å sikre dens interesser. Dette kommer til uttrykk i det inntektspolitiske samarbeidet. Den politiske kampen i fagbevegelsen er avgjørende for utviklinga av arbeiderklassens styrke og bevissthet.

Systemet for klassesamarbeid er det viktigste redskapet i undertrykkinga av arbeiderklassen. Det har utvikla et skikt av "arbeideraristokrater" som lever av å sikre dette samarbeidet. Det viktigste partiet for klassesamarbeidet er Arbeiderpartiet. Arbeideraristokratiet er et skikt av partifunksjonærer/fagforeningstopper folk i stats- og kommuneapparatet som har sine posisjoner

knyttet til deltakelse i dette systemet osv. Mange i dette sjiktet er ærlige fagforeningsfolk, også revolusjonære og kommunister havner inn i det arbeideraristokratiske sjiktet.

Fagforeningenes evne til å utvikle seg som kamporganisasjoner for arbeiderklassen skjer innafor dette systemet. Kampen står mellom borgerskapet og arbeiderklassen, og deler av arbeideraristokratiet står på den riktige sida i de konkrete dagskampene. Men på de viktigste spørsmålene står toppene i arbeideraristokratiet alltid på borgerskapets side. De absolutte toppene i fagbevegelsen utgjør en del av borgerskapet, og kan pendle mellom statsrådsstillinger, direktørstillinger og andre roller i toppen av samfunnet.

Sosialismens sammenbrudd internasjonalt har svekka arbeiderklassens stilling. Borgerskapet hevder med tyngde at det ikke finnes noe alternativ til kapitalismen. Kampen for sosialismen og kommunismen er arbeiderklassens historiske oppgave. Ved å styrke bevisstheten om nødvendigheten av kommunismen vil man styrke arbeiderklassens enhet og kampkraft, og gjøre den i stand til å fullføre dens store oppgave.

3.4. Småborgerskapet og nye småborgerlige sjikt

Viktige allierte for arbeiderklassen er direkteprodusenter som småbønder, fiskere, sjølstendige næringsdrivende i byene osv. Disse gruppene svekkes i antall med utviklinga av kapitalismen og proletariseres.

En del akademiske og profesjonelle yrker skiller seg fra direkteprodusenter og arbeiderklassen ved at de har atskillig høyere inntekt og/eller lever av å betjene borgerskapet på forskjellig vis. Høytbetalte advokater, leger, artister o.l. lever på solsida av det kapitalistiske samfunnet og er sjelden allierte i arbeiderklassens kamper.

3.4.1. Flertallet av bønder og sjølstendige fiskere i kystdistriktene, ofte i kombinasjonsyrker, utgjør det klassiske småborgerskapet i primærnæringene. Enkelte er halvproletarer med inntekt fra arbeideryrker i tillegg til næringsinntekta. Andre er langt bedre stilt, og grenser opp mot storbønder og fiskerredere som driver kapitalistisk virksomhet. De siste gruppene har stor innflytelse i samvirke og yrkesorganisasjonene og samarbeider nært med staten.

3.4.2. Småborgerskapet i byene finnes bl.a. innafor varehandel, handverk, reklame, media, service, transport og sjølstendige intellektuelle yrker. I disse gruppene står ideologien om "å jobbe seg opp" svært sterkt. Mange slike sjølstendige næringsdrivende blir utkonkurrert og proletarisert. Men nye kommer til.

3.5. Kvinnene

Til tross for at norske kvinner har kjempa seg til en rekke formelle rettigheter, og til tross for det offisielle bildet av Norge som verdensmester i likestilling er samfunnet vårt fremdeles gjennomsyra av patriarkalske maktstrukturer.

Menns og kvinners liv er forskjellig, sjøl når de lever under samme tak. I forholdet mellom lønnsarbeid og omsorgsarbeidet i familien tilpasser kvinner lønnsarbeidet sitt til arbeidet i familien, mens menn vanligvis gjør omvendt. Kontantstøtten som ble innført i 1998 har forsterka den kjønnsmessig arbeidsdelinga, og ført til at kvinner bruker mer tid på barnepass mens menn bruker mindre.

Norge har et ekstremt kjønnsdelt arbeidsmarked. Kvinnene utgjør 8 prosent av de ansatte innen bygge- og anleggsvirksomhet, mot 82 prosent innen helse- og sosialtjenester og 63 prosent innen undervisning (1998). Den høye kvinneandelen i offentlig sektor gjør at kvinner blir ekstra sårbare for nedskjæringer og privatisering her. Kvinnerike yrker er også jevnt over lavere lønna enn mannsdominerte yrker. Dette, sammen med kvinnenenes lavere gjennomsnittlige arbeidstid fører til at kvinner er fattigere enn menn. Nesten 1.2 millioner kvinner har en skattbar årsinntekt under 150.000 kroner (1999). Gjennomsnittlig årsinntekt for kvinner er 153.603 kroner og for menn 262.384 kroner (1998).

Kvinner utgjør 34,3 prosent av representantene i kommunestyre, 41,4 prosent i fylkesting og 36,4 prosent av stortingsrepresentantene (2000).

Kvinnene hører til den mest utbytta og undertrykte delen av arbeiderklassen fordi de er undertrykt både som klasse og kjønn. Kvinnene i arbeiderklassen kombinerer og blir trukket mellom stillinga som arbeider og hovedansvaret for det private, ubetalte arbeidet i familien. Denne stillingen tvinger fram radikale krav som kampen for 6-timersdagen, økning av kvinnelønna og bedre offentlige tjenester; og har lagt grunnlaget for at kvinnene i arbeiderklassen har vokst fram som ei ny ledende kraft. Økt kvinnebevissthet spiller en viktig rolle for å samle denne delen av klassen til kamp. Framveksten av kvinnene som en sjølstendig ledende kraft har styrket arbeiderklassen. Samtidig tvinger det fram endringer i arbeiderklassens bevissthet om seg sjøl og dens bevissthet om politisk og faglig strategi og taktikk, krav, organisasjons- og arbeidsformer. (Denne prosessen går ikke smertefritt, men den er helt nødvendig hvis arbeiderklassen skal kunne gå i spissen for virkelig frigjøring.)

3.5.1. Fra barna er ganske små sosialiseres jenter og gutter til ulike roller Jenter sosialiseres inn i rolla som omsorgspersoner mens guttene sosialiseres inn i rolla som de som skal handle i verden. De lærer å være ikke bare hovedpersoner i sitt eget liv, men også i alle andres. De blir mindre følsomme for andres behov og påtar seg mindre ansvar for andres velvære. Menn har lært gjennom erfaring at de skal bestemme og ha privilegier i forhold til kvinner. De har rett til å definere hva som er viktige saker i familien, på jobben og i politikken. Denne kjønnsbestemte sosialiseringa hjelper til med å holde både kvinner og menn fast i den plassen de har i den samfunnsmessige arbeidsdelinga.

3.5.2. Retten til økonomisk sjølstendighet er et grunnleggende kvinnekrav. Norske kvinner har i etterkrigstida gått ut i arbeid i store mengder, og utgjør i dag halvparten av

lønnsarbeiderne. Over halvparten av de yrkesaktive kvinnene jobber heltid, 45 prosent jobber deltid. Gjennomsnittlig jobber kvinner 6 timer hver dag i lønna arbeid.

De seinere år har det grodd fram en brei opinion for høyere kvinnelønn. En allianse av ulike fagforbund med stor kvinneandel og kvinner med ståsted i kvinnebevegelsen har gjennom nettverk som Kvinner på tvers satt søkelys på kvinnelønnsspørsmål, og vist at kampen for 6-timers normalarbeidsdag er nært knytta til kampen for kvinnelønna.

3.5.3. Den privatiseringa som i dag truer offentlig sektor er alvorlig for kvinner både som brukere og arbeidstakere. Kvinner er i større grad enn menn avhengig av de tjenestene som offentlig sektor bidrar med (som barnehager) for å bli fristilt fra privat omsorgsansvar, og ha mulighet til full yrkesdeltakelse. Kvinner utgjør også flertallet av de eldre pleietrengende, og kvinner utgjør flertallet av de som jobber i offentlig sektor. Privatisering av offentlig sektor innebærer også et alvorlig angrep på kvinnenes fagforeninger og oppløsning av viktige kvinnekollektiver. Store fagforeninger, kollektive avtaler og et nokså samkjørt tillitsvalgtapparat gjør det i dag mulig å organisere seg for forsvar av rettigheter og for felles framstøt for sekstimersdag og heving av kvinnelønna.

3.5.4. Ny teknologi bidrar også til oppsplitting av kvinnekollektiver. Internett gjør det mulig å flytte mye arbeid hjem til den ansatte. Det kan være arbeid for banker, reisebyråer, kontor- og regnskapsarbeid, sentralbordarbeid, i det hele tatt arbeid som i stor grad nå utføres av kvinner og kan gjøres på en PC og hvor kommunikasjonen ikke er avhengig av geografi, men av at det er en telefonlinje. Dette kan være til fordel for kvinner: Mye arbeid kan utføres hjemme, noe som for mange er en større fordel enn å flytte til det samme arbeidet. Men trusselen er større, nettopp fordi kapitalistene/eierne bruker disse nye mulighetene til å kvitte seg med investeringer i kontorarbeidsplasser, det er lettere for dem å ansette folk på kortere oppdrag ("prosjekter") enn å ansette folk permanent. For arbeidstakerne betyr dette at skillet mellom arbeid og fritid fort utviskes. Kontantstøtta vil her fungere som et smøremiddel.

3.5.5. Det farligste stedet for kvinner i Norge er i hjemmet. Det er her de har statistisk størst sjanse for å utsatt for incest, bli slått og voldtatt. Til tross for langvarig arbeid fra krisesenter og kvinnebevegelsen for øvrig for å synliggjøre denne volden er den fremdeles usynliggjort, bagatellisert og fortiet. I dag er det bare en liten del av de totale antallet voldtekter som blir anmeldt, og bare ti prosent av anmeldte voldtekter ender med fellende dom.

3.5.6. Norske kvinner kjempet fram retten til sjølbestemt abort i 1978. Dette var den viktigste seieren for kvinnene etter stemmeretten. Sjølbestemt abort er en grunnleggende forutsetning for kvinners råderett over egen kropp og eget liv. Abortmotstanderne prøver stadig å uthule retten til sjølbestemt abort, og bruker nye teknologiske og medisinske landevinninger som brekkstang, i tillegg til at de forsøker å forferdeliggjøre abort og påføre abortsøkende kvinner skyld og skam. Kampen for råderett over egen reproduksjon handler også om rett til seksualundervisning og trygge prevensjonsmidler, og rett til å velge mellom medisinsk og kirurgisk abort.

3.5.7. Kvinner i alle klasser vil til en viss grad rammes av kvinneundertrykkinga, på samme måte som alle svarte rammes av rasisme. Kampen mot sexismen og kvinneundertrykking har derfor potensiale til å favne svært bredt. På enkelte prinsippaker som stemmerett, retten til politisk deltakelse og andre formelle rettigheter vil også borgerskapets kvinner kunne slutte opp om progressive krav. Men i svært mange saker vil klasseskillene også blant kvinner være avgjørende. Kravet om økt kvinnelønn vil kunne ramme profitten til borgerskapets kvinner, rike kvinner rammes ikke på samme måte som fattige kvinner av nedskjæringene i offentlig

sektor osv. Klasseskillene mellom kvinner ser i dag ut til å øke???. AKP vil slåss for rettigheten til de fattigste, og kjempe for breiest mulig klasseallianse i kampen for kvinnefrigjøring. Det betyr også støtte til rettferdig likestillingskrav sjøl om de stilles av kvinner fra borgerskapet.

De borgerlige kvinnene kjemper for likestilling. Det er for smått for oss. Vi ønsker ikke likestilling med menn innafor rammene av det borgerlige samfunnet. Vi ønsker et helt annet samfunn, der kvinnene er frigjort og kvinneundertrykkinga er avskaffa. For å nå dette målet er det ikke nok med individuell bevisstgjøring og kamp for egen karriere. Organisering og kollektiv kamp er av avgjørende betydning for å reise en kamp som omfatter alle kvinner, ikke bare de sterkeste og flinkeste.

3.5.8. De siste årene har vi i tillegg til “tradisjonell” prostitusjon i byene også fått et nytt begrep i Norge; “bygdeprostitusjon”. Den økte prostitusjonstrafikken som følge av åpnere grenser mot Russland rammer særlig bygder og tettsteder i Nord-Norge. Norske menn benytter seg av kvinner fra fattigere naboland. I kjølvannet følger økt aksept for prostitusjon, økt kvinneforakt, oppløste lokalsamfunn.

Den generelle liberalistiske offensiven i det offentlige rom bidrar også til økt aksept for porno og prostitusjon.

AKP mener at prostitusjon er vold mot kvinner, ikke arbeid, og vil kjempe mot alle forsøk på å legalisere og skape økt aksept for prostitusjon..

AKP vil kjempe for at Norge følger Sveriges eksempel og forbyr kjøp av sex.

3.5.9.

Noen grupper kvinner rammes av annen undertrykking i tillegg til kvinneundertrykkinga. Dette gjelder særlig lesbiske kvinner og minoritetskvinner. Det er viktig at kvinnebevegelsen ikke bare fokuserer på den hvite, norske, heterofile «sjablongkvinner», men også integrerer kampen til lesbiske kvinner, samiske kvinner og innvandrere- og flyktningekvinner.

Stikkord: Kampen for selvstendig oppholdstillatelse for flyktninge- og innvandrerkvinner.

Kampen for retten til adopsjon og inseminasjon for lesbiske og enslige.

3.5.10. Unge jenter rammes i dag særlig hardt av skjønnhetstyranniet. Den vanligste dødsårsak blant unge jenter er anorexi.

3.6. Ungdommen.

Ungdom er viktig for å forandre verden. De er enda ikke fastlagt i gamle mønstre. De har evnen til å tenke nytt, og ønsker å være i opposisjon til det bestående. Ungdom er også i en livssituasjon der de kan være spontane, de har ofte ingen familie å forsørge eller ta vare på.

3.6.1. I større grad enn tidligere utgjør ungdom en egen gruppe i samfunnet. En årsak til dette, er markedskreftenes behov for å gjøre ungdom til en egen målgruppe for sine varer. Mange ungdommer jobber deltid fra de er 14. De må tjene penger for å oppfylle behovene for forbruk. Gjennom dette får de større økonomisk frihet, samtidig som de blir pressa inn i markedskreftenes kjøpspress.

3.6.2 .Det legges ideologisk vekt på å snakke om generasjonskonflikter for å tilsløre klassemotsigelsene. En grunn til at dette er enklere å gjøre nå enn tidligere, er at utdanningssystemet nå omfatter alle ungdommer, uavhengig av klasse fram til de er 19 år. En stor andel (hvor stor) tar også høyere utdanning, og forblir dermed i utdanningssystemet enda 3-4-5 år. Ungdom er målgruppe nummer 1 for «få-et-rikt-og-lykkelig-liv»-drømmen. Ingen skal lenger ha et «vanlig» yrke, les: arbeiderklasseyrke.

3.6.3 .Ungdom jobber deltid gjennom hele tida de er under utdanning, dette fører til at selve utdanninga forringes, samtidig som de ikke er opptatt av faglige rettigheter. Ungdom under utdanning er en ustabil faktor i arbeidslivet, arbeidsplassen er enten bare deltid, eller en mellomstasjon på vei til lykken. De er på denne måten et redskap for å undergrave faglige rettigheter.

Det finnes lite klassebevissthet og -stolthet blant arbeiderklasseungdom.

3.7. De intellektuelle.

De intellektuelles samfunnsmessige funksjon er knyttet til det historiske skillet mellom åndsarbeid og kroppsarbeid. Alle mennesker er i en viss forstand intellektuelle, men bare et mindretall er det i kraft av sitt yrke og samfunnsmessige funksjon. Kunst og kultur, vitenskap og utdanning, massemedier, teknologisk kunnskap, forvaltning og organisasjon er spesialiserte områder, monopolisert av bestemte yrkesgrupper. De intellektuelle er ingen egen klasse, men et sosialt og kulturelt sjikt som fordeler seg på flere klasser. Som sosialt sjikt tilhører de fleste intellektuelle i dagens Norge småborgerskapet og de nye mellomlaga av offentlig ansatte funksjonærer.

Men den sosiale posisjonen sier likevel ikke alt om de intellektuelles funksjon. Politisk vil alle klasser ha sine intellektuelle; folk som utfører oppgaver knyttet til utdanning og utredninger, informasjon, organisasjon og ideologisk arbeid. For arbeiderklassen og arbeiderklassens organisasjoner er det av strategisk betydning å utvikle og knytte til seg et stort antall intellektuelle som kan utfordre borgerskapets ideologiske hegemoni og kunnskapsmonopol.

3.8. Undertrykkinga av lesbiske og homofile.

Kampen for retten til å leve ut lesbisk og homofil kjærlighet og seksualitet er en viktig og nødvendig del av kampen for kommunismen.

At lesbisk og homofil kjærlighet bryter med den familieinstitusjonen som det kapitalistiske samfunnet er basert på, er en viktig årsak til undertrykkinga av lesbiske og homofile.

Både i arbeidslivet og i samfunnet generelt blir disse gruppene diskriminert. Til tross for viktige formelle seire som retten til å inngå partnerskap, ser vi fremdeles yrkesforbud for lesbiske og homofile i kirka, utstrakt vold mot lesbiske og homofile og høy selvmordprosent blant unge lesbiske og homofile.

Retten til å være den man er og elske hvem man vil er ei grunnleggende menneskerettighet. Frihetens rike er utenkelig uten at folk også får frihet og selvtilit til å utfolde sin kjærlighet og seksualitet.

Gjennom den homofile og lesbiske kampen kan store og verdifulle krefter frigjøres.

3.9. Motsetninga mellom by og land, sentrum/periferi

Jordbruk og fiske har gjennom hele hundreåret fått redusert betydning, men spiller fortsatt en helt avgjørende rolle for bosettinga i distriktsnorge.

Kapitalismens ujamne utvikling skjerper også i Norge motsetninga mellom by og land, sentrum og periferi. Byer og tettsteder vokser på utkantstrøkenes bekostning. Hardere effektivitetskrav i landbruket fører til avfolkning og miljøødeleggelser. Matvareproduksjonen blir undergravd.

Gjennom mange hundre år har Nord-Norge vært behandlet som en koloni. Sørnorsk og utenlandsk kapital har ranet ressursene fra den samiske og nordnorske befolkning. De har drevet rovdrift på naturen, fisken og malmen. I dag er hele det økologiske systemet i Barentshavet i ubalanse og tilførselen av proteinrik fiskemat, spesielt til Europas befolkning er truet. Mange lokalsamfunn er fraflyttet og store deler av landsdelen, spesielt Finnmarkskysten, er truet av total avfolkning. Vi vil delta aktivt i kampen mot rasering, fraflytting og miljøødeleggelser i Nord-Norge. Folket der må sjøl få kontroll over egne ressurser.

Kampen for utvikling av det nordnorske samfunnet står i direkte motsetning til borgerskapets strategi for utvikling av kapitalismen, og henger nøye sammen med kampen for ei økologisk framtid, i Norge og globalt. Kampen vil gi oss mange av svarene vi trenger for å konkretisere vår visjon om framtida. Kampen for Nord-Norge og den samiske nasjonen er et avgjørende spørsmål i kampen for en sosialistisk revolusjon.

Denne utviklinga øker presset på de større byene, skjerper boligproblemene, miljøproblemene og fører til økt sosial nød. Samtidig understreker det behovet for å styrke alliansen mellom arbeiderklassen i byene og fiskere, småbrukere, arbeiderklassen og andre deler av folket i distriktsnorge.

3.10. Rasisme

Etter 2. verdenskrig, etter at folkenes frigjøringskamp brøt i stykker kolonirikene, og etter at borgerrettsbevegelsen i USA vokste fram, har den åpne rasismen hatt dårlige kår og vært lite akseptabel. Nå er rasisme til og med forbudt i straffeloven. Den åpne og erklærte rasismen er i våre dager forvist til små og ekstreme høyregrupper og nynazister. En viktig del av kampen mot disse miljøene er den ideologiske kampen mot holdningene deres. Det må også føres kamp for å få politiet til å ta alvorlig på de kriminelle bandene av nynazister og deres stadige overgrep mot antirasistisk ungdom og ungdom fra innvandremiljøer.

Minst like viktig er kampen mot rasismen i det praktiske dagliglivet. Den har tidligere først og fremst vært rettet mot jøder, samer og romaer, men rammer i våre dager først og fremst mørkhudete, særlig innvandrere og flyktninger,

spesielt fra den 3. verden. De blir ofte utsatt for åpen rasistisk trakassering, språklig undertrykking, mangelfullt skolevesen og ulike former for diskriminering på arbeids- og boligmarkedet. Den rasistiske undertrykkinga rammer innvandrerkvinner spesielt hardt, bl.a. fordi lovverket i praksis ikke gir innvandrerkvinner en sjølstendig juridisk status.

Stortingets vedtak om innvandringsstopp og myndighetenes restriktive asylpolitikk er uttrykk for rasistiske holdninger i statsapparatet. Politiets trakassering av folk med mørk hudfarge er også en viktig del av den statlige rasismen. Denne statlige rasismen både skjerper den rasistiske undertrykkinga og gir næring til åpen, rasistisk virksomhet og alle former for fremmedfrykt. AKP støtter all kamp mot rasisme, og vil gå i spissen for å bekjempe den statlige rasismen på alle områder.

3.11. Nasjonal undertrykking; Den samiske nasjonens stilling

Den norske staten er etablert på to nasjoners landområder, den norske og deler av den samiske nasjonens områder. Befolkninga i Norge i dag består av ulike nasjoner og folkegrupper. Kolonialismen har delt Sameland mellom fire stater, og den norske staten har systematisk ranet til seg samisk land, og undertrykt samenes økonomi, kultur og språk. Også kvæner, sigøynere og tatere er ofre for nasjonal og språklig undertrykking. Kolonistyret i dansketida er den historiske bakgrunnen for undertrykkinga av det norske målet. Det er nødvendig å føre kamp for dialektene - og for nynorsken som en skriftlig samnemner for disse.

Arbeiderklassen kan bare vinne fram gjennom å kjempe mot alle former for nasjonal undertrykking, rasisme og sjåvinisme. I Norge må dette bety en anerkjennelse av samenes nasjonale rettigheter - inkludert kollektiv eiendomsrett til de samiske områdene. Det innebærer også retten til gjennom egne organer å utforme politiske vedtak for utviklinga av den samiske nasjonen, også oppretting av egen stat. Det betyr også avvisning av rasistiske innvandringslover og full støtte til innvandrernes og flyktingenes språklige, kulturelle og religiøse rettigheter.

3.12. Aller nederst.

Kapitalismen har til alle tider skapt ulike grupper av utstøtte, som er hardt undertrykt og lever i sosial nød. Dette sjiktet består i dag bl.a. av kriminelle, prostituerte og rusmisbrukere som ikke har arbeid. Demoralisering og en håpløs livssituasjon fører til liten motstandskraft mot undertrykking og forfølgning. Derfor klarer de utslåtte og utstøtte sjelden å alliere seg med arbeiderklassen.

Borgerskapet prøver å dekke over de økonomiske og sosiale årsakene til denne nøden, samtidig som kapitalistiske spekulanter i narkotikasalg, prostitusjon og annen kriminell virksomhet utnytter ofrene som redskaper i sin virksomhet.

Kap 4: Herfra til dit.

4.1: Den før-revolusjonære kampen.

Arbeiderklassen og folket må alltid slåss for sine rettigheter og levekår under kapitalismen. Fordeler som vinnes, vil gå tapt hvis de ikke forsvares.

Men enkeltstående reformer kan ikke endre systemet. En revolusjonær strategi bygger på innsikten om at det kapitalistiske systemet må styrtes. Erfaringene fra den daglige klassekampen må brukes til å styrke systemkritikken og øke innsikten i hvordan kapitalismen skal erstattes av sosialisme og kommunisme.

Kampen mot borgerskapets ideologiske hegemoni blir stadig viktigere i den påvirknings- og informasjonsstrømmen som akselereres av den nye teknologiske revolusjonen. Den borgerlige virkelighetsoppfatninga hamres inn. Men utviklinga av den såkalte «kunnskapsindustrien» gjør også at arenaen for den demokratiske kampen utvides. Sjølve den private eiendomsretten over produksjonsmidlene blir gjort til et stridsspørsmål!

Å styrke klasseorganiseringa til arbeiderklassen og utvikle enhetsfrontarbeidet er egne mål for kampene under kapitalismen og forberedelsene til den sosialistiske revolusjonen.

Det betyr å utvikle enheten i klassen, slik at den kan stå i mot borgerskapets forsøk på å sette ulike deler av klassen opp mot hverandre og spredninga av ideen om å være «sin egen lykkes smed». Her vil det å motvirke splittelse etter kjønn og rase være helt avgjørende, når flertallet av arbeiderklassen i tida framover vil være kvinner og andelen innvandrere også er økende.

Enhetsfronten mellom arbeiderklassen og andre grupper og skikt som har objektive interesser i å bli kvitt kapitalismen (se kap 3) må bygges, både i reformkampene og for at den sosialistiske revolusjonen skal seire. Utviklinga av kapitalismen bringer flere og flere i motsetning til systemet og områdene for organisering og kamp øker. Det avgrenses ikke til kamp om materielle goder som produseres og politiske rettigheter, men også til kamp mot ødeleggelser av sjølve naturgrunlaget for menneskelig eksistens på jorda og mot å gjøre menneskekroppen til vare.

Sjøl om arbeiderklassen og den revolusjonære enhetsfronten i Norge har kampen for sine daglige interesser og en sosialistisk revolusjon i Norge som sitt hovedansvar, må proletarisk internasjonalisme og solidaritetsarbeid være en uadskillelig del av virksomheten. Å styrte kapitalismen som system er en internasjonal oppgave og gjensidig støtte på tvers av landegrensene blir mer og mer nødvendig slik kapitalismen utvikler seg. Det er også en skole i organiseringa av det framtidige kommunistiske samfunnet.

4.1.1. Markedets diktatur betyr forsøk på å kutte levestandarden ned til det fysiske minimum for reproduksjon av arbeidskrafta.

Også i land som Norge, med en av verdens høyeste levestandarder, gjør det lønnskamp nødvendig. Å gi avkall på lønnsøkning fører ikke til mer i samfunnets felleskasse, men fullere lommer for kapitalistene. Det betyr også en kamp mot nedbygging og privatisering av offentlige, universelle tjenester, nedbygging av distriktene og nedlegging av virksomheter som ikke er kapitalistisk profitable sjøl om de er samfunnsmessig nyttige. Disse kampene er viktige for levestandarden for folk flest, samtidig som de peker fram mot en alternativ samfunnsorganisering til kapitalismen.

Kampen mot markedsdiktaturet og for sosiale og økonomiske reformer må også ha som mål å tilfredsstillende kollektive og sosiale behov. Kravet om innføring av 6-timersdagen er et eksempel på en reformbevegelse med slike strategiske perspektiver. En forkorting av normalarbeidsdagen, med full lønnskompensasjon, vil ha avgjørende betydning for kvinnes stilling og muligheter i samfunnet. Det vil bidra til en annen organisering av det private omsorgsarbeidet og legge grunnlaget for en annen arbeidsdeling mellom kvinner og menn. Å redusere den produktive arbeidsdagen er også nødvendig for at arbeiderklassen skal kunne ta del i styringa av samfunnet. Lønsslaveriet vil ta en kortere del av døgnet for alle; fritidsaktiviteter og sosiale fellesskap får økt betydning. Det Marx kalte "nødvendighetens rike" innskrenkes til fordel for "frihetens rike".

4.1.2. Legitimeringa av det kapitalistiske diktaturet sikres gjennom det massive ideologiske hegemoniet som gjennomsyrrer alle livets områder. «Demokrati forutsetter markedsøkonomi» hamres inn som en sannhet, enda virkeligheten viser det motsatte. Menneskerettigheter og demokrati blir brukt som honnrord av borgerskapet, mens undergraving av demokratiske rettigheter og brudd på de samme menneskerettighetene er et framvoksende trekk. Borgerskapet sjøl velger å se bort fra det som er slått fast i FN-konvensjoner som grunnleggende sosiale menneskerettigheter. Det store flertallet i verden har liten innflytelse over sine livsbetingelser. Sjøl om direkte sult og nød ikke er et framtrødende trekk ved et land som Norge, på toppen av verdensøkonomien, øker klasseskillene her også. Demokratiet som markedsliberalismen skaper er en tvang til konsum og ensretting. Sjøl menneskehandel og handel med menneskelige organer skal aksepteres.

Fagforeningsrettigheter innskrenkes og de korporative trekka ved samfunnsorganiseringa styrkes. Den norske arbeiderklassen blir uten diskusjoner tvunget til å delta i såkalte humanitære intervensjoner og straffetiltak som får folkemordslignende følger for andre. Når det ennå ikke er mer kamp rundt den ideologiske legitimeringa av kapitalismen i Norge, har det å gjøre med at vi lever i et land som flyter av «melk og honning» på kapitalismens solside. Men det betyr ikke at det er en uviktig arena for revolusjonære her. Relative endringer er nok til å endre konjunktorene. For å kunne skape en opinion mot kapitalismens verdensbilde må det bygges opp uavhengige medier, informasjonskanaler og sjølstendige former for kunnskapsspredning. Den nye kommunikasjonsteknologien gir muligheter både for borgerskapet og de revolusjonære. For det lille borgerskapet til å kontrollere. For de store folkemassene til å frigjøre seg fra kapitalens «sannhetsministerium» og etablere virkelig demokrati og fri meningsutveksling.

En del av kampen mot den borgerlige ideologien er kampen for full livssynsfrihet. Dette betyr bl.a. at det er et mål å avskaffe statskirka og fjerne alle religiøse formålsparagrafer innen statlig og kommunal virksomhet.

4.1.3. Nasjonal undertrykking er en uavvendelig følge av imperialismen. Oppbygginga av nasjonalstater, med vern av nasjonal industriering, var en del av den framvoksende kapitalismen i de landa som utvikla seg til imperialistmakter. Det imperialistiske stadiet har snudd dette til angrep på den nasjonale sjølråderetten også på imperialiststater, ikke bare de avhengige kolonistatene. Kamp for nasjonal sjølråderett er i vår tid en integrert del av den sosialistiske revolusjonen, retta mot det imperialistiske borgerskapet. Kampene mot norsk EU-medlemskap, WTO og NATO er konkrete uttrykk for dette og bidrar til å bygge opp både nasjonale og internasjonale enhetsfronter.

Nasjonal undertrykking fins også innad i flernasjonale stater. Samenes kamp for sine nasjonale og sosiale rettigheter har derfor også en antiimperialistisk, revolusjonær karakter. Det samme gjelder den kampen nasjonale minoriteter fører mot undertrykking og diskriminering.

Nedbygginga av distriktene er også en form for intern kolonisering fra de nasjonale kapitalistiske sentrenes side. Resursene tappes ut, mens et allsidig livsgrunnlag for befolkningen raseres. Den nordnorske kystbefolkningas kamp for livsgrunnlaget sitt er et eksempel på motstand mot denne politikken. Mange steder rundt om i landet har hele lokalsamfunn gjennomført massedemonstrasjoner og sivil ulydighet for å beholde arbeidsplasser, skoler og sjukehus. Småbrukernes krav om et landbruk som tjener miljøet og bosettinga i bygdenorge, er uforenlig med kapitalens krav til stordrift og fri ekspansjon. Disse kampene er også viktige for å bygge opp den revolusjonære enhetsfronten i Norge.

4.1.4. Imperialismens rovdrift på natur og miljø fører til motstand over hele verden. Miljø- og naturvernorganisasjoner, kvinneorganisasjoner, urbefolkningsgrupper og fagforeninger har gått i spissen for avsløringer, krav og aksjoner. Dette har ført til en brei erkjennelse av behovet for dramatiske endringer og at sjølve kapitalismen må avskaffes for å redde jorda. Aksjonsenheten og det organiserte, internasjonale samarbeidet mellom ulike folkelige bevegelser i kampen mot den økologiske krisa innebærer en kraftig utvidelse av den antiimperialistiske enhetsfronten.

Rike, kapitalistiske land som Norge må tvinges til en senkning av det forurensende energiforbruket. Det aller viktigste tiltaket vil være en omlegging av samferdselspolitikken for å utvikle den kollektive transporten. Dette forutsetter en utbygging av bedre og billigere kollektivtrafikk, men det krever også en omorganisering av samfunnet: Arbeidsplasser der folk bor, butikker og sjukehus, servicetilbud, barnehager og skoler i nærmiljøet, en annen organisering av byer og bysamfunn.

4.1.5. Fagbevegelsen er arbeiderklassens viktigste masseorganisasjon. Å slåss mot angrepa på faglige rettigheter, og i stedet snu utviklinga til en styrking av fagbevegelsen, er derfor en av de helt sentrale oppgavene for kommunister.

Borgerskapet ser også fagbevegelsens rolle. Kan de ikke knekke dens makt, så er strategien å erobre den innenfra. For den norske arbeiderklassen er tilknytninga til DNA/LO-toppen den viktigste politiske og organisatoriske bindinga til borgerskapet. Å bryte ned denne sammenbindinga er derfor et avgjørende strategisk spørsmål. Det betyr kamp for en fri og uavhengig fagbevegelse som løsriver seg fra klassesamarbeidssystemet og sprenger de politiske rammene som høyresosialdemokratiet setter for fagbevegelsens virksomhet. Det store flertallet av sosialdemokratiets medlemmer og velgere har interesser i motstrid til den politikken som DNA/LO-toppen fører.

For å styrke enheten i arbeiderklassen må særskilt bånd mellom den tradisjonelle og den nye industriarbeiderklassen utvikles. Den kvinnelige delen av arbeiderklassen spiller her en viktig rolle. Både i kraft av sitt omfang og fordi den er hardere utbytta og tradisjonelt ikke er så fast knytta til den høyresosialdemokratiske ledelsen i fagbevegelsen. Kvinnene i arbeiderklassen trenger både klassebevissthet og kvinnebevissthet, både kvinneorganisering og fagorganisering for å utvikle sin egen styrke og bli seg bevisst sin rolle i kampen for et annet samfunn.

Arbeidere med innvandrerbakgrunn øker sterkt også i Norge. Et flertall av de som kommer fra land i den tredje verden blir tildelt jobber som er dårlig betalt og har dårlige arbeidsvilkår, sjøl om de måtte ha høy utdanning og yrkeserfaring. Å utvikle båndene mellom disse og de norske arbeiderne er en viktig oppgave både for den norske revolusjonen og for utviklinga av den internasjonale solidariteten.

Innafor en revolusjonær strategi må alle økonomiske og sosiale reformer bedømmes ut i fra om de styrker eller svekker folks makt over egne livsvilkår. Kortere normalarbeidsdag, retten til å stoppe helsefarlig arbeid, kvinners rett til arbeid, abortloven og kollektive tariffavtaler er historiske eksempler på reformer som har styrket arbeiderklassens rettigheter, kvinnenes stilling og fagbevegelsens innflytelse. Mens Hovedavtalens fredsplikt og voldgiftsystemet har bidratt til å passivisere og lamme fagbevegelsens kampkraft.

4.1.6. Kvinnenes kamp gir grunnlag for breie allianser. Men alle kvinner har ikke felles interesser. Sjøl om enkelte kvinner fra borgerskapet solidariserer seg med kvinneopprøret, vil de som gruppe handle i pakt med sine klasseinteresser. Vi kjemper for en kvinnebevegelse som retter kampen mot imperialismen, solidariserer seg med undertrykte folks kamp, støtter kvinneopprør i alle deler av verden og bekjemper all rasisme. Kvinnene har kunnskaper og erfaringer som er viktige i kampen mot den økologiske krisa. Kvinnene må kjempe mot mennenes undertrykking, og for en allianse mellom kvinner og menn i arbeiderklassen og det arbeidende folket. Men en slik allianse kan ikke bygges på at kvinnene innordner seg de rammene mennene setter. Arbeiderklassen og det arbeidende folkets menn må kjempe mot mannssjåvinisme i egne rekker, og for en allianse med kvinnene som betyr frigjøring for begge kjønn, ikke videreføring av gamle undertrykkingsforhold. Slik er kvinnekampen en kraftig utviding av den revolusjonære enhetsfronten.

4.1.7. Klassekamp og folkelig organisering må samtidig forbindes med kampen om innflytelse i folkevalgte organer. Valg og representasjon i kommunestyre, fylkesting og Storting må brukes for å fremme sosiale, økonomiske og politiske krav, øke kunnskapene om offentlig styring og samtidig synliggjøre hvor udugelig det kapitalistiske systemet er når det gjelder å ivareta folks rettigheter og velferd. Korrupsjon og kameraderi i det politiske systemet må avsløres. Folkevalgte organers makt og innflytelse må forsvares mot angrep fra kapital, statsbyråkrati og organisasjonseliter.

Parlamentariske valg er derfor en viktig gradmåler på de politiske strømningene i folket. Men den herskende klassen vil aldri akseptere at folket gjennom valg og parlamentariske vedtak truer kapitalismen eller innfører et sosialistisk samfunnssystem. Det finnes ingen parlamentarisk vei til sosialismen.

4.1.8. Kapitalens "Internasjonale" må møtes av en internasjonal folkelig enhetsfront mot gjeldsplyndring, miljødeleggelse og økonomisk innstrammingspolitikk og rasisme. Å bryte de multinasjonale selskaperes makt over jordas ressurser er en felles målsetting.

En internasjonal enhetsfront mot imperialismen forutsetter ikke bare solidaritet og støtte til arbeidere og undertrykte folk, men også kamp mot eget borgerskap og norsk imperialisme. Vi må delta i utviklinga av en ny, internasjonal arbeiderbevegelse som utvikler nettverksarbeid mellom fagbevegelsen, miljøbevegelsen, kvinnebevegelsen og antirasistiske organisasjoner. Klubber og fagforeninger innafor samme internasjonale konsern må bygges opp uavhengig av nasjons- og språkgrenser. Det må organiseres samarbeidsformer mellom fagbevegelsen i rike og fattige land, østeuropeiske som vesteuropeiske. Felles kampkrav må følges opp av koordinerte aksjoner og gjensidig støtte.

Arbeiderklassen og fagbevegelsen må samarbeide for å bekjempe rasistiske innvandringsregler og lønnsystemer som diskriminerer etter hudfarge og nasjonalitet. Norge må være åpent for arbeidsinnvandring fra den 3. verden, og for flyktninger fra både krig, politisk forfølgning, økonomiske og økologiske katastrofer. Svaret på kapitalens splitt- og hersk-politikk må være felles fagorganisering og like rettigheter. Alle former for rasisme og sjåvinisme svekker arbeiderklassens enhet og kampkraft.

Fagbevegelsen og kvinnebevegelsen må være en drivkraft for å avsløre utbyttinga av kvinneproletariatet over landegrensene, arbeide for minstelønnsgarantier og rettigheter som beskytter kvinnelige arbeidere. Streiker og internasjonale boikottaksjoner må brukes både mot konkrete overgrep og for å presse gjennom internasjonale tariff- og avtaler som svekker kapitalens frihet.

Både kvinnebevegelsen, miljøbevegelsen, den antirasistiske og antiimperialistiske bevegelsen er organiserte uttrykk for krav og politiske perspektiver som bryter med kapitalismen og utvider grunnlaget for den revolusjonære enhetsfronten. De skaper også nye premisser for den politiske kampen: Kvinnebevegelsen utfordrer menn i det arbeidende folket til ta et oppgjør med privilegier som binder dem til borgerskapet. Den antirasistiske bevegelsen er en spydodd mot hvit sjåvinisme. Miljøbevegelsen og den antiimperialistiske bevegelsen utfordrer organisering og levemåter i vår del av verden som forutsetter imperialistisk utsuging av den 3. verden.

4.2. Den sosialistiske revolusjonen

Arbeiderklassen i Norge, har som i andre land, interesse av en fredelig omveltning. Samtidig viser alle historiske erfaringer at borgerskapet er forberedt på å knuse rettferdige sosiale opprør med vold og fascisme. En sosialistisk revolusjon vil aldri seire uten at borgerskapet avvæpnes og at folket tar kontrollen over våpenmakta.

Arbeiderklassens frigjøring må være dens eget verk. Ikke noe parti kan innføre sosialismen "på vegne av" arbeiderklassen. En sosialistisk revolusjon er et sosialt opprør som tar makta fra borgerskapet og undertrykker det som klasse, oppløser embetsmannsstaten, opphever den kapitalistiske privateiendommen og etablerer nye, sosialistiske produksjonsforhold.

En sosialistisk revolusjon må ledes av arbeiderklassen. Det krever politisk arbeid for å styrke arbeiderklassens bevissthet om seg sjøl som en klasse med egen politisk identitet og oppgave.

Samtidig er revolusjonen avhengig av at flertallet av de som har objektive

interesser av sosialismen allierer seg med arbeiderklassen og vil ha en ny samfunnsorganisering. Revolusjonen vil ha støtte i det store flertallet. Det kommunistiske partiets oppgave er å gå i spissen for dette arbeidet, styrke arbeiderklassen politisk, ideologisk og organisatorisk og jobbe for utviklinga av den revolusjonære enhetsfronten.

Den fjerde betingelsen for at en sosialistisk revolusjon skal seire i Norge, er at de internasjonale rammebetingelsene gjør det mulig. Det avhenger både av motsetningene i imperialismen og styrken til den internasjonale antiimperialistiske bevegelsen.

4.3. Sosialismens første erfaringer. (i hovedsak en redigering av nåværende programtekst)
Den første revolusjonen som satte sosialistisk samfunnsorganisering på dagsorden var Pariserkommunen. Den holdt stand bare noen få måneder i 1871 før den ble knust av reaksjonen og et borgerskap på vei opp.

Sosialismen etablerte seg som samfunnssystem for en lengre periode først i "imperialismens svakeste ledd", i fattige, halvføydale land som Russland og Kina, som en del av den demokratiske og nasjonale frigjøringskampen. I Øst-Europa var de kommunistiske partienes maktovertakelse i årene etter annen verdenskrig dels et resultat av revolusjonære frigjøringskriger mot fascismen, og dels av Sovjethærens seire i denne kampen.

Både for verdens folk i den perioden de holdt stand, og for det historisk utviklingsløpet, er gevinstene til disse pionerprosjekta av stor betydning. Jordreformer, industrialisering, utdanningsrevolusjon, bedre helseforhold og langt større sosial trygghet for arbeiderklassen ble oppnådd i landa hvor revolusjonene fant sted. De internasjonale ringvirkningene var også betydelige. De ga inspirasjon og bedre vilkår for frigjøringskamper i den tredje verden, som for kampen for sosiale reformer og innrømmelser fra borgerskapet i de imperialistiske landa. Kommunistpartiene spilte en sentral rolle i disse kampene, som i de sosialistiske revolusjonene og oppbyggingsfasen av de sosialistiske samfunna.

De økonomiske, klassemessige og politiske tradisjonene som sosialismen vokste ut fra, og det harde presset fra den imperialistiske omverdenen, la grunnlag for politiske system som konsentrerte makta i toppen av det kommunistiske parti og statsapparatet. Parti og stat voks sammen. Feilaktige linjer og metoder for ledelse i dette sjiktet fikk dermed også stor betydning for den videre utviklinga. Motkreftene til denne negative utviklinga ble demobilisert og etter hvert aktivt motarbeida. Fagforeninger og folkelige masseorganisasjoner ble mer og mer bundet opp til statsapparat og parti. De framskrittene som revolusjonen hadde betydd for kvinnene ble undergravd. Statspartisosialismen ensretta såvel kultur som vitenskap og behandla opposisjon som kontrarevolusjonær virksomhet.

Det utvikla seg etterhvert et nytt borgerskap i «sosialistisk frakk» som berika seg og sikra sin maktstilling gjennom forfølgelse av opposisjonelle av alle avskygninger og som blanda seg inn i forhold i andre land. Sosialismen gikk tapt i disse landa lenge før de proklamerte hamskiftene mot slutten av forrige århundre

Disse erfaringene viser at klassekampen, kvinnekampen og kampen mot andre former for samfunnsmessig betinga undertrykking fortsetter også under sosialismen og at sosialismen kan ødelegges innenfra. Å prøve å tildekke dette, og å framstille all opposisjon som reaksjon eller imperialistiske handlingere, er en fare for sosialismen. Erfaringene viser også at dette også kan føre til forbrytelser og omfattende overgrep i sosialismens navn. Kommunistar må anstrenge seg for å bygge ut folkelige masseorganisasjoner og slåss for å minske kløfta mellom folket og deres representantar i statsapparatet og ellers. Statspartisocialisme og tilsidesetting av det sosialistiske demokratiet fremmer utviklinga av en ny overklasse som hersker over arbeiderklassen og folket. Forsvar av sjølråderetten vil være viktig også i denne historiske fasen. Import av sosialisme, eller å underlegge seg sosialistiske «storebrødre», skader sosialismen. Samarbeid mellom sosialistiske land må skje på grunnlag av likeverdighet og ikke-innblanding

Men historia viser også at dersom arbeiderklassen og dens allierte forener seg og utnytter de ressursene som de rår over, kan sosialismen gi folkeflertallet et stort løft, både materielt og i kulturell utfoldelse.

4.4. Sosialismen i vår tid. (i stor grad en redigering av nåværende programtekst)

De sosialistiske samfunna som sprang ut av de sosialistiske revolusjonene i forrige århundre bygde på de økonomiske og sosiale betingelsene som den industrielle revolusjonen som grunnfesta kapitalismen skapte. I dag står vi oppe i en ny teknologisk revolusjon som utvikler produktivkreftene i en slik grad at de på flere felter er i ferd med å sprengje de kapitalistiske produksjonsforholda. Det vil sjølsagt prege de kommende sosialistiske samfunna og føre til at andre utfordringer og særtrekk vil stå i fokus.

Sammenlignet med den første bølga av sosialisme, er livsbetingelsene for den neste dramatisk forbedra. Den teknologiske utviklinga har lagt grunnlaget for å trekke større deler av folket med i direkte styring og innflytelse over den sosialistiske staten og minske motsigelsen mellom kollektivets og individets rettigheter.

Men som vi har pekt på i kapitel 2, vil kapitalismen ennå ha maktmidler til å hindre og forvanske sosialismens neste gjennombrudd. Polariseringa og ulikhetene som kapitalismen skaper gjør at også de nye sosialistiske samfunna vil ha ulike materielle og sosiale utgangspunkt. Vi vil derfor heller ikke bare finne én form for sosialisme i framtida, men mange. Noen felles særtrekk og politiske linjer for hvordan sosialismen skal praktiseres finner vi allikevel:

Sosialismen vil i lang tid etter en revolusjon være en ustabil samfunnsform, der kampen om hvilken vei samfunnet skal utvikle seg, hvilke klasseinteresser som skal vinne, ikke er avgjort. Klassekampen fortsetter i nye former. Sosialismen er en overgangsperiode mellom kapitalisme og kommunisme hvor arbeiderklassen har tatt statsmakta. Drivkrafta i utviklinga av produksjonen er ikke lenger kapitalakkumulering og strev etter profitt, men bevisst planlegging for å tilfredsstille stadig flere av de ikke-fremmedgjorte menneskelige behova og for å skape nye slike behov. Arbeiderklassen kan ikke frigjøre seg sjøl uten å frigjøre hele menneskeheten fra utbytting og undertrykking. En slik seier vinner arbeiderklassen først når den har opphevd seg sjøl som klasse og nådd et kommunistisk samfunn. Det politiske systemet under sosialismen må derfor være prega av denne målsettinga; på den ene sida å hindre at borgerskapet igjen erobrer makta og samtidig å utvikle samfunnet slik at arbeiderklassens særstilling også forsvinner.

Under sosialismen er det både organiserte og spontane krefter som kan gjenskape et herskersjikt som skiller seg fra arbeiderklassen og folket. Organiseringa av et sosialistisk statsapparat er en slik kraft, arbeidsdelinga i samfunnet en annen.

Derfor trengs det en strategi for å bygge ned arbeidsdelingene og staten, og en bevisst mobilisering av motkrefter som kan hindre framveksten av en ny herskende byråkratklasse.

Kommunistiske og revolusjonære partier må under sosialismen være uavhengig av staten, fungere som et kritisk element i samfunnet og se det som sin oppgave å gå i spissen for utvikle et klasseløst samfunn.

Et sosialistisk samfunn må bygge på full yringsfrihet, organisasjonsfrihet og pressefrihet og bety en utvidelse av de demokratiske rettighetene på disse områdene. For å kunne fylle en kritisk funksjon i samfunnslivet må massemediene sikres rettigheter og rammebetingelser som gjør dem uavhengige av både politiske myndigheter og private kapitalgrupper.

Så lenge kvinneundertrykkinga består, vil det være ei kraft som drar i retning av å gjenopprette det gamle utbyttersamfunnet. Det er umulig å oppheve klassene uten å oppheve kvinneundertrykkinga. Kvinnekampen er derfor ei viktig drivkraft i kampen for det klasseløse, kommunistiske samfunnet. Under sosialismen trengs det en sterk, uavhengig kvinneorganisasjon og særegen kvinneorganisering på alle områder. Kvinnene må ha makt både innafor staten, partier, masseorganisasjoner og samfunnsliv.

Økonomi og styring må være basert på at en svær del av arbeidet i samfunnet

ikke er kvinnens private ansvar innafor familiens rammer. Samfunnets ressurser må fordeles likeverdig på kvinner, menn og barn, slik at kvinner og barn ikke lenger blir helt eller delvis avhengige av forsørging fra menn. Slik vil folk få frihet til sjøl å velge ulike bo- og samlivsformer basert på likeverd.

Det er et mål at mannen tar halvparten av hus- og omsorgsarbeidet, både så lenge det er organisert som et privat ansvar, og når dette arbeidet blir ledd i en større samfunnsmessig helhet.

Kvinneperspektivet er djupest sett også menn sitt perspektiv.

Heterofilt og homofilt samliv må være likestilt. Målet er at utfoldelse av kjærlighet og seksualitet mellom mennesker av samme kjønn skal være likeverdig med kjærlighet mellom kvinne og mann og at hver enkelt skal ha mulighet til å velge ut ifra sine egne følelser.

Den sosialistiske planøkonomi må bygge på økologiske hensyn og en bevisst omlegging fra produksjon for profitt til produksjon for samfunnsmessige behov. Dette er forutsetninga for å kunne avskaffe lønsslaveriet og også fjerne det økonomiske og kulturelle skillet mellom by og land.

Økt produktivitet og omlegging av produksjonen må bidra til ytterligere forkorting av normalarbeidsdagen, slik at fritidsaktiviteter, sosialt fellesskap og arbeid for å skape produkter og tjenester som dekker viktige menneskelige behov fortrenger markedets betydning. De mulighetene som den nye teknologien gir til å trekke sektorer ut av vareproduksjonen og over til en rein distribusjon av produkter og tjenester ut ifra behov, må utnyttes til fulle. I stedet for kapitalismens formel om enkeltmenneskets eiendomsrett over andres arbeid, setter sosialismen det kommunistiske om alles utnyttelsesrett til andres arbeidskraft.

Sosialismen i Norge vil i utgangspunktet ha en rekke fordeler: En teknologisk avansert økonomisk basis, en stor arbeiderklasse med et høyt utdanningsnivå og demokratiske tradisjoner. Men samtidig er økonomien sterkt knyttet til imperialismen og det internasjonale varebyttet. En sosialistisk revolusjon i Norge må ha internasjonal støtte og være en del av et breiere opprør innafor det imperialistiske systemet.

Et sosialistisk Norge må bygges opp av det arbeidende folket sjøl, formene og de nye maktorganene og institusjonene vil bli skapt gjennom kampen. Men et sosialistisk samfunn som gradvis skal bygge ned alle klasseskiller og skape et bærekraftig økologisk samfunn, må legge vekt på følgende prinsipper:

Arbeiderklassen og dens allierte må bygge opp sine egne statsorganer, og sørge for at folkevalgte forsamlinger får avgjørende myndighet i sentrale og lokale

økonomisk spørsmål. Bare et utvidet representativt demokrati kan sikre at det arbeidende folket er i stand til å styre den sentrale planen. Sosialistisk demokrati må bety frie hemmelige valg mellom kandidater og partier som representerer ulike alternativer. Distriktskvoteringa til folkevalgte organer, som praktiseres i Norge i dag, må suppleres med andre tiltak for kvotering av kvinner og representanter fra arbeiderklassen.

Målet med kvinnefrigjøring må være ett av grunnpremissene for planer og tiltak på alle samfunnsområder. Økonomisk og teknologisk utvikling fungerer ikke kjønnsnøytralt. Planene må se det betalte og ubetalte arbeidet i sammenheng, og finne samfunnsmessige løsninger som avskaffer kvinnenes slit og styrker kontrollen over deres eget liv. Den kjønnsbestemte arbeidsdelinga må brytes ned. Alle tiltak må ta utgangspunkt i kvinner som sjølstendige personer, ikke i familier eller hushold. Det siste betyr å behandle kvinnene som vedheng til en familie, det vil fryse fast eller forsterke mannens makt over kvinnen i familien, og dermed i samfunnet. En fortsatt patriarkalsk samfunnsorden vil også ramme barna.

Det må skapes nye former for direkte, deltakende demokrati, blant annet i arbeidslivet. Valgte ledere både i arbeidslivet og i politiske organer må med jevne mellomrom fratrukket sitt verv og delta i vanlig arbeid i kortere eller lengre tid. Dette er en forutsetning for å bryte ned arbeidsdelinga mellom manuelt og intellektuelt arbeid og skillet mellom styrende og styrte.

Arbeiderklassen må organiseres for å utøve makt som klasse. I de enkelte bedriftene skal arbeiderne ha avgjørende makt over produksjonen.

Arbeiderklassen må slåss for en stadig større desentralisering av avgjørelsene innfor de sentrale rammeplanene. En viktig forutsetning for dette er en fri og uavhengig fagbevegelse, og at arbeiderne organiserer seg for å utvikle kontroll over og ledelse av produksjonen. En annen forutsetning er en forkorting av arbeidstida.

En dominerende offentlig sektor og nye former for samvirke, men samtidig rom for sjølsysselsetting og begrensede former for privat virksomhet. Det sosialistiske samfunnet vil, særlig i den første fasen, være en blandingsøkonomi.

Markedsmekanismer må utnyttes og tøyles. I landbruk og fiske, der sjølsysselsetting dominerer, må samvirketiltak støttes og oppmuntres. -

Løsrivning fra alle imperialistiske allianser og forpliktelser, oppgivelse av norsk kapital i utlandet og oppgivelse av alle krav i Antarktis. Garanti for samisk sjølråderett i samiske områder.

Kap 5: Et redskap på veien

5.1 Hvorfor kommunistparti ?

Arbeidernes Kommunistparti kjemper for å avskaffe alle former for utbytting, undertrykking og classeskiller. Et kommunistparti er nødvendig for å nå disse måla. Vi bygger et kommunistparti for å slåss for sosialismen og kommunismen. (AKP mener en revolusjon er nødvendig for at arbeiderklassen skal overta makta og produksjonsmidlene. I kampen for et bedre samfunn kjemper vi mot en sterk fiende som har maktapparatet; politi og militære på sin side - står i 4.2.) For å vinne denne kampen, kreves det at vi har en stor og brei organisasjon med en sterk ledelse. Denne enhetsfronten må bestå av alle revolusjonære og progressive krefter på venstresida, arbeiderklassens allierte: småbønder og fiskere, intellektuelle og ulike undertrykte grupper. Ledelsen må ha bakgrunn i kommunistisk teori og praksis for å kunne gjennomføre en sosialistisk revolusjon og innføre kommunismen. AKP skal være en del av denne ledelsen.

5.2 Partiets oppbygning

De parlamentariske partiene jobber mot Stortinget og politikerne. De tror det er der de viktige avgjørelsene blir tatt, og at man kan forandre verden gjennom vedtak. AKP ønsker et helt nytt samfunn, der eiendomsforholda er annerledes enn i dag. De som styrer nå, vil kjempe alt de kan for å beholde makta og samfunnssystemet som det er. Derfor tror vi at et nytt samfunn ikke kan vedtas gjennom Stortinget.

Partiet skal ikke være like bredt som en masseorganisasjon. En massebevegelse jobber for en sak eller et krav. Den samler folk fra forskjellige klasser og samfunnslag. Den har mulighet for å få mye større støtte enn noe parti. Derfor trenger vi både massebevegelser og partier. Mange massebevegelser, bl.a. fagbevegelsene, jobber for saker som er en del av kampen mot kapitalismen, og får dem gjennom. Dette er bra. Vi støtter progressive massebevegelser og jobber for at arbeiderklassen skal lede disse bevegelsene og at arbeiderklassen gjør sine interesser gjeldene i bevegelsene.

5.3 Arbeiderklassen er den ledende krafta

Kommunistpartiet springer ut av arbeiderklassen og skal lede arbeiderklassen. Kommunistpartiet skal ikke bli en ny undertrykker. Partiets oppgave er å mobilisere arbeiderklassen til handling, gjennom å være et ledende element i klassen. Partiet skal ikke lede "på vegne av" arbeiderne. Arbeiderklassens frigjøring må være dens eget verk. Partiet må dermed bestå av folk fra arbeiderklassen. Et viktig arbeid i kampen for sosialismen er arbeidet for å styrke arbeiderklassens bevissthet om seg sjøl som politisk gruppe og sin egen styrke.

5.4 Partiets bakgrunn og organisasjonsprinsipp

AKP bruker den marxistiske teorien som rettesnor for handling. Det teoretiske pionerarbeidet ble gjort av Marx og Engels gjennom analyse av kapitalismens

utvikling og kritikken av ulike utopiske, reformistiske og anarkistiske retninger i samtida. Et annet oppgjør ble innledet gjennom Lenins og andre marxisters kritikk av og brudd med den 2. internasjonals sosialdemokratiske klassesamarbeidspolitik og nasjonale sjåvinisme. Mao Zedong forente marxismen med den revolusjonære massebevegelsen i Kina og dette satte han i stand til å lede den største politiske revolusjonen i menneskehetens historie. Han var også pioner i å innse farene for at sosialistiske land omdannes til en ny type byråkratiske undertrykkelsesregimer. Den historiske utviklinga går så fort at det hele tida vil være behov for nyskapende teori.

AKP er et parti som bygger sin organisasjon på den demokratiske sentralismen. Grundige diskusjoner er grunnlaget for at politikken skal utvikles videre. Alle syn skal komme fram og respekteres, samtidig som mindretallet skal respektere flertallets vedtak. AKP er et aktivistparti. Alle medlemmene, der det er praktisk mulig, er organisert i et partilag.

AKP er et parti som tar mål av seg til å være en del av ledelsen i den sosialistiske revolusjonen. Det betyr at AKPs medlemmer må bygges opp som ledere. Gode ledere får andre med seg, og utvikler dem ved å få dem til å føle seg viktige for partiet og samfunnet. AKP ønsker at medlemmene blir slike ledere.

AKP søker ingen privilegier. I et klasseløst, kommunistisk samfunn vil partiet ha fullført sin oppgave og derfor oppløses.

5.5 AKPs oppgaver

For øyeblikket er ikke revolusjonen nært forestående i Norge. AKP jobber for at folk skal få det bedre innafor det samfunnet de lever i. Vi jobber mot urettferdighet og imperialism i verden. Gjennom å få folk mot kapitalismen vil vi også være et skritt nærmere revolusjonen.

AKP er et parti som kjemper mot de sterke borgerlige kreftene i verden. Vi stiller oss sammen med "sør" i kampen mot det rike «nords» imperialism og utbytting. Vi er et feministisk parti som ønsker å være med i kampen for kvinnefrigjøring og utvikle feminismeteori og kvinneteori.

5.6 Hva betyr det for oss å være revolusjonær?

Marxismen er et verktøy for å kunne analysere verden. Det hjelper oss å analysere hva som er rett og galt, og hvem som er venner og fiender i dagskampen og kampen for sosialisme og kommunisme. Det er det viktigste for å overbevise folk om kommunismen.

Men det er ikke nok å skjønne og forstå. Det gjelder å forandre verden. Derfor må vi organisere. Arbeiderklassens historie viser at organisering gjør sterk. Det hjelper ikke å ha de riktige løsningene, hvis ikke man er organisert.. Sammen er vi sterke, sammen kan vi gjøre dette til et bedre samfunn.

Innhold

Leserveiledning	side 2
Forord	side 3
kapitel 1: Målet: Et kommunistisk verdenssamfunn	side 4
kapitel 2: Kapitalismen: svanger med krig og ødeleggelser – og kommunismen !	side 7
kapitel 3: Norge: Imperialismemakt og halvkoloni	side 18
kapitel 4: Herfra til dit	side 31
kapitel 5: Et redskap på veien	side 40

